

Ajánlat van, a bizalom hiányzik

Ritkán kötnek biztosítást a gazdák

Inkább a mezőgazdasági gépekre kötnek biztosítást a gazdák, azokban ugyanis nagyobb kár keletkezhet

Fotó: Gligor Róbert László

Közel két hónap eső nélkül, kánikula, aszály, s amint ez elmúlik, hirtelen ránk zúdulnak a viharok jégesővel, árvízzel. Mi okoz nagyobb kárt a gazdáknak? Egyáltalán ki próbálják-e védeni a természeti csapásokat? Kötnek-e kárbiztosítást, s ha nem, miért? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ az érintetteknel.

Nem büszke, de határozott nemmel felelt minden megkérdezett gazda: nem kötnek biztosítást a terményre a természeti viszontagságokkal szemben, mert rossz tapasztalataik vannak a biztosítótársaságokkal kapcsolatban. A szentgericei Nagy György egyetlen esetben kötött biztosítást falutársaival együtt, mert rá voltak kényszerítve, azóta soha nem költött erre.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 4. oldalon)

Nagyobb a baj – nem nyit a héten a sóbánya

Nagyobb gondok vannak a parajdi sóbányánál, mint azt eredetileg számította a vállalatvezetés: többszöri hosszabbítás után szerdán bejelentették, hogy a héten már nem is nyitják ki a kezelőt.

2.

Mezőbergenyében befejeződött az aratás

Az ország keleti és délkeleti részén óriási károkat okoz az aszály, a búzatermés a becslések szerint több mint egymillió tonnával lesz kevesebb, mint tavaly, amikor 10,4 millió tonnát takarítottak be. Szerencsére a székely Mezőségeen a búza nem sínylet meg annyira a szárazságot, a termés megközelíti a tavalyit.

4.

Kisokos a légi utasok jogairól

Készt a gépem, törölték a járatomat, nem vitt el a repülő, amire jegyem volt – egyre több ember kerül ilyen helyzetbe, a légitársaságok azonban nem minden esetben árulják el, hogy pontosan milyen kártérítésre és segítségre jogosult ilyenkor az utas – annak ellenére, hogy a szabályozás szerint kötelességük lenne.

5.

Épített örökségünk

Gyulafehérváron (Apulum, az ókori Dacia tartomány jelentős városa) már a vaskorban földvár állt, ahová a rómaiak később castrumot építettek. Erdélyt a magyar államalapítástól innen kormányozták mint különálló egységet, itt székelt az erdélyi vajda. Püspökségét Szent István alapította 1009-ben, ezután lett Fehér vármegye székhelye.

15.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Csaló szépség

Benedek István

Nemrég tették közzé a fél éves államháztartási adatokat, amelyek első látásra nem is mutatnak rosszul. De ennek a háttérben az van, hogy elég átlátszó trükkkel kozmetikázzák az adatokat, azt a látszatot próbálva kelteni, mintha csökkent volna az államháztartási hiány az egy évvel előtti helyzethez viszonyítva. És van, ami még ennél is rosszabb.

A deficit csökkenését megpróbálták hírként is eladni. Itt könnyítette a dolgukat, hogy megugrottak az állami bevételek. Nem kis részben azért, mert az általános dráguláson az állam nagyon jól keres, lévén, hogy az egyik fő bevételi forrása a hozzáadottértékadó, ami minden termék árában szerepel, és amint az ár nő, úgy hízik rajta az adótétel is. Am ebből az adónemből az állam vissza is téríthet pénzeket a vállalatoknak, és itt lehet tetten érni a kozmetikázást. Ugyanis, ha ez az adóbevétel szinte 27 százalékkal nőtt a tavalyi első fél évhez képest (ennyire jó üzlet a kormányznak a drágulás), de a visszatérítések összegénél alig 2 százalékos az emelkedés, ott már a félvaknak is szúrja a szemét, hogy az állam nemes egyszerűséggel hátráltatja a visszatérítéseket, hadd mutassanak jobban a költségvetési adatok. Hogy ebbe tisztességes adófizetőknek megélhetést nyújtó vállalkozások pusztulnak bele, az már aligha zavarja az olyan szakikat, akik túlnyomó része a valódi életben,

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS
29., péntek
A Nap kel
 5 óra 59 perckor,
lenyugszik
 20 óra 58 perckor.
Az év 210. napja,
hátravan 155 nap.

IDŐJÁRÁS
Záporosó, zivatar várható
Hőmérséklet:
 max. 31 °C
 min. 17 °C

***Isten éltesse!**

Ma **MÁRTA** és **FLÓRA**, holnap **JUDIT** és **XÉNIA** napja.
JUDIT: héber eredetű, jelentése: Júdeából származó nő.
XÉNIA: görög eredetű, jelentése: vendég vagy a vendég barátok egymásnak szánt ajándéka.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2022. július 28.

1 EUR	4,9353
1 USD	4,8509
100 HUF	1,2115
1 g ARANY	271,9950

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

JOKER LOTÓ 27, 42, 17, 21, 2, +2 **NOROC PLUS:** 8 1 9 0 7 9

40 LOTÓ 31, 25, 7, 17, 16, 37 **SUPER NOROC:** 9 4 6 6 2 1

6/49 LOTÓ 17, 48, 40, 23, 36, 2 **NOROC:** 2 7 9 4 5 9 8

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
 Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

VII. székely mezősegi népzene- és néptánc-tábor

A mezőbergenyei táborban pénteken és szombaton 10 órától folytatódik a néptánc- és népdaloktatás. Pénteken 18 órától népi gyermekjátékokra kerül sor, 20 órától Köllő Melinda előadását hallgathatják meg az érdeklődők Fűszernövények kertjeinkben címmel. 21 órától Köllő Miklós Régi házak új élete címmel tart előadást, 23 órától ismét táncműhely. Szombaton 14 órától tábori vetélkedőre kerül sor. Este 8 órától a Maros Művészegyüttes lép fel, majd táncműhely lesz. Vasárnap 10 órától a kultúrotthonban a Hangszermesék című előadásban a hangszerek világával ismerkedhetnek az érdeklődők. 11 órától istentiszteletre, majd 5 órától a tíz részt vevő táncsoport gálaelőadására várják az érdeklődőket. A tábor oktatói: Kásler Magda és Farkas Sándor Csaba. A gyermekjátékokat Gagyi Orsolya vezeti. Zenél Bartis Zoltán és zenekara.

Búcsú Tófalván

Július 31-én, vasárnap 18 órakor tartják Maroszentgyörgy filiájában, Tófalván a búcsús szentmisét Szent Anna tiszteletére.

A hét végén szünetelnek az E.ON kommunikációs csatornái

Július 29-én 12 órától augusztus 1-jén 24 óráig, az informatikai rendszeren végzendő karbantartási munkálatok miatt, szünetelnek az E.ON gázszolgáltató vállalat ügyfeleknek fenntartott kommunikációs csatornái, beleértve a digitális platformokat, az E.ON Myline-t, a Call Centert és az E.ON ügyfélszolgálati irodákat. Augusztus 2-ától újra zavartalan lesz a szolgáltatás.

Útjavítás Marosvásárhelyen

Két belvárosi utcát korszerűsítnek Marosvásárhelyen. Miután befejezték a vízvezetékek cseréjét a Gheorghe Șincai utcában, elkezdték az utca felújítását, jelenleg a járdaszegélyeket helyezik el, majd következnek az aszfaltozás és az új járda építése. Azután a szomszédos Traian Moșoiu utcában dolgoznak, ahol szintén kicserélik a fél évszázados vízvezetékeket, ezután felújítják a járdát és az útburkolatot.

270 tonna gabona égett el, emberáldozat is van

A Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség naponta több tarló- és bozóttűzről, meggyúlt mezőgazdasági gépekről tudósít. Szerdán kora délután egy nagyiklandi gabonarakár gyúlt meg, amelyben 270 tonna búzát tároltak. A tűz az égő tarlóról terjedt át a magtárra. Egy 83 éves férfi életét veszítette, a mentők már nem tudtak segíteni rajta. A helyszínen marosvásárhelyi, dicsőszentmártoni és radnóti tűzoltók szálltak ki.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Nagyobb a baj – nem nyit a héten a sóbánya

Nagyobb gondok vannak a parajdi sóbányánál, mint azt eredetileg számította a vállalatvezetés: többszöri hosszabbítás után szerdán bejelentették, hogy a héten már nem is nyitják ki a kezelőt.

A sóbánya a közösségi oldalán közölte, hogy műszaki okok miatt július 31-ig zárva tart. Mint ismeretes, múlt szombaton délután zárták le a bányába vezető utat, miután annak mennyezeten áttört a víz, és iszap folyt be az alagútba. Az egyik alkalmazott segítségért kért a helyszínen szolgálatot teljesítő csendőröktől, ezek közbelépésének köszönhetően fél óra alatt biztonságban felszínre is hozták a kezelőbázison tartózkodó mintegy ezer látogatót. A bánya igazgatósága akkor reményét fejezte ki, hogy hamar megoldják a problémát, de nem így történt, vasárnaptól naponta jelezték a megnyitás halasztását, majd bejelentették, hogy a héten már nem is nyitják meg a turisztikai és gyógyászati célpontot.

Sebestyén József, a sóbánya műszaki igazgatója az Agerpres hírügynökségnek elmondta, hogy csütörtökön várták a szakértői csapatot, amely megfelelő műszaki felszereléssel megoldhatja a problémát. A szivárgás kezdete óta több találkozó is volt Bukarestben tervezők és szakértők bevonásával, ahol a lehetséges megoldásokat elemezték, ugyanis a problémát helyben nem tudják megoldani, ahhoz speciális műszaki eljárásra van szükség.

A műszaki igazgató hozzátette: jelenleg is szivárog a víz a lejárati folyosón, de nem veszélyezteti sem a kezelőbázist, sem a kitermelést. Állványzatot építettek, amellyel megvédi a lejáratot a lehulló törmeléktől, az iszap nem szivárog. Gyűjtőmedencéket alakítottak ki, ide irányítják a vizet, majd szivattyúkkal eltávolítják. Bár a vizet ellenőrzés alatt tartják, egyelőre senkit nem engednek be sem a kezelőbázisra, sem a kitermelési övezetbe. A lejáratot a turisták és a dolgozók biztonsága érdekében tartják zárva. (GRL)

Újvárad, nyári összevont szám

Július–augusztusi (7–8.) számával jelentkezik az Újvárad folyóirat. A kötet nem mindig marad című beköszönő publicisztika egy, a váradai szecesszióról szóló előadás tanulságaira reflektál. Az Irodalom rovat László Noémi, Tózsér Árpád, Dimény H. Árpád, Oláh András, Lapis József versei mellett Visky András, Murányi Sándor Olivér, Bódi Péter és Baranyai László prózáját kínálja. Janus Pannonius halála 550. évfordulójára új fordításokból, átiratokból készült összeállítással jelentkezik a lap, Áfra János, Balázs Imre József, Nemes István és Vass Tibor írásaival. A piros kalap írója címmel jegyzi az eszszét Demény Péter.

Ungvári-Zrínyi Kata méltatja Daradics Árpád és Altner Péter közös szavatai kiállítását. Fehér zongora címmel Gabriela Feceoru készülő regényéből a Dialog rovat kínál részletet. A Tandemben Magyar Sára szerzőtársas Somogyi Attila, a téma a fesztiválszervezés.

Szunyogh Szabolcs egy ellentmondásos megítélésű főpap, Andrej Septic-kij ukrán görögkatolikus érsek portréját rajzolta meg. A Kultúra rovatban Pósa Tibort, a Festum Varadinum igazgatóját Fazakas Márta faggatja. A Kortárs klasszikusaink sorozat Tamás Dénes előadásának szerkesztett változatát kínálja Mészöly a napsütötte sávon címmel. Az Arcanum adatbázis alapítójával, Biszak Sándorral Szűcs László beszélgetett, míg Török Violát, a Spectrum Színház vezetőjét Tasnádi-Sáhy Péter kérdezte Az önálló társulat szabad műsorválasztást jelent címmel.

A Kritika rovatban a díjnyertes váradai színelőadást, Az öngyilkost Simon Judit értékeli. Mayer Ágota Lábrakelt történet, avagy újabb Trianon-legendák nyomában címmel Ablonczy Balázs új kötetét mutatja be. Szlopp Bernadett a felvidéki Fellingner Balázs Zebra az autóművészek című gyermekkötetét értékeli, míg Felhőjárta médiamunkák téma címmel Szűcs László ír Székedi Ferenc életmű-válogatásáról. Bozsódi-Nagy Orso-

ÚJVÁRAD
 IRODALOM / MŰVÉSZET / TÁRSADALOM / KULTÚRA

Lapis József
Beszédtörések a halálról

Visky András
Jövőre Jeruzsálemben

Tamás Dénes
Mészöly a napsütötte sávon

Szunyogh Szabolcs
Andrej metropolita

2022
július–augusztus

7-8

lya Átvilágítás szeretettel címmel Cristian Mungiu R.M.N. című filmjét, Sós Timothy pedig a Rémálmok sikátora című új Guillermo del Toro-mozit elemzi. Rendhagyó emléket idéz fel az Előhívásban A besugó című Kőrössi P. József.

Az Újvárad kapható az ismertebb erdélyi könyvesboltokban, illetve a holnap.ro online könyváruházban.

RENDEZVÉNYEK

Mezőpaniti községi napok

Augusztus 5-7. között községi napok lesznek Mezőpanitban. Színhelye a sportpálya. Pénteken este filmvetítés és szabadtéri parti lesz, szombaton 17 órától a helyi néptáncsoportok előadására, 18 órától Berecz András előadására kerül sor. 19 órától bormustra, díjaznak a község borát, 19.30 órától Trozner Kincsó és Bodó Csaba-Lóránd énekel, zongorán Demeter Csaba kíséri. 20 órától a Terra Siculorum, a Defender és a Kovács band koncertezik. Állandó programok is lesznek, egyebek mellett galamb- és kisállat-kiállítás, halászlé- és vadaspörkölt-főzés, rajzkiállítás. Vasárnap 11.30 órakor ünnepi istentisztelet tartanak, ahol címerbemutató lesz, és köszöntik a házasságokat. Délután bemutatják a Cross Motor Iskolát, majd nagykörúti ünnepség lesz, és köszöntik a község kisbábait. A

nap folyamán gyermekprogramok lesznek. 19 órakor színpadra lép Pittyes2es és Gyufa, majd ismét koncertek következnek, 23 órától tűzijátékkal zárul az ünnepség.

Hagyományos aratóünnepség Csibaszentmiklóson

Az Együtt Nyárakdarácsnyért Egyesület szervezésében vasárnap 8 órai kezdettel aratóünnepséget tartanak. Az aratók a csibaszentmiklósi református templom előtt találkoznak, ahonnan az aratás helyszínére mennek. A jelentkező települések aratói az egyesület Facebook-oldalán megnevezett személyek telefonszámain jelentkezhetnek be. A szervezők Karácsonyfalváról, Csibáról, Káposztásszentmiklósról, Fintaházáról, Somosdról, Hagymásbodonból, Folyfalváról és más településekről is várnak aratókat. Aratás után hagyományos gyermekfoglalkozások és paraszttjátékok lesznek.

Enyhe lefolyású fertőzés is maradandó tüdőkárosodást okozhat

A poszt-Covid szindróma sok olyan páciensnél is jelentkezik, aki enyhe tünetekkel esett át a koronavírus-fertőzésen, a könnyen átvészelt betegség is olykor nehezen gyógyuló szövődésményekkel, maradandó tüdőkárosodással jár – mondta Beatrice Mahler, a bukaresti Marius Nasta tüdőkórház vezetője.

Az Agerpres hírügynökség által szerdán idézett szakember szerint a poszt-Covid tünetekre – köhögésre, fáradékonyságra, rendszeres légúti fertőzésekre – panaszkodó pácienseik fele olyan, koronavírus-fertőzésen 3-6 hónapja átesett fiatal, aki antivirális kezeléssel, kórházi beutalás nélkül úszta meg a fertőzést, mégis olyan maradandó károsodás figyelhető meg a tüdején, mintha több mint húsz évig dohányzott volna.

Mahler szerint sok olyan betegük van, aki többször is megfertőződött koronavírussal, és – bár egyszer sem jelentkeztek súlyos tünetek – a károsodott tüdőfunkciókat nem sikerült maradéktalanul helyreállítani.

A bukaresti tüdőkórház igazgatóját annak kapcsán szólaltatta meg az Agerpres hírügynökség, hogy az egészségügyi hatóságok „banális légúti fertőzéshez”, „egyszerű szezonális influenzához” hasonlították a koronavírus felfelé ívelő hatodik hullámát, és azt közölték, hogy nem terveznek járványügyi

megszorításokat. Kedden ismét átlépte, szerdán pedig megközelítette a tízezret a 24 óra alatt újonnan diagnosztizált koronavírus-fertőzések száma, Alexandru Rafila egészségügyi miniszter pedig napi tízezres átlagot valószínűsített erre a hétre.

A közegészségügyi intézet összesítése szerint a múlt héten végzett szekvenciális elemzések során a megvizsgált esetek 93 százalékában az Omikron mutáció BA-4-es vagy BA-5-ös alváltozatát mutatták ki.

A miniszter szerint ezek a roppant fertőző alvariánsok viszonylag enyhe lefolyású betegséget idéznek elő, ezért szerinte az augusztus folyamán várt tetőzés idején sem fog elviselhetetlen terhelés nehezíteni az egészségügyi ellátórendszerre.

Az egészségügyi minisztérium szerdai jelentése szerint 3571-en voltak kórházban, 233 súlyos beteg szorult intenzív terápiás ellátásra. Tavaly ősszel, amikor az eddigi legsúlyosabb – a Delta variáns által okozott – járványhullám idején átlépte a tízezret a napi esetszám, háromszor ennyien voltak már kórházban, és hatszor ennyien az intenzív osztályon, az áldozatok napi átlaga pedig a százat is meghaladta, a jelenlegi (átlagosan) napi hét halálesethez képest. (MTI)

Az OMV Petrom várhatóan 2023 közepén dönt a Neptun Deep fekete-tengeri földgázlelőhely kitermeléséről

Az OMV Petrom várhatóan a jövő év közepén dönt a fekete-tengeri Neptun Deep földgázlelőhely kitermelésének sorsáról – jelentette ki csütörtökön bukaresti sajtótájékoztatóján Christina Verchere, az OMV Petrom vezérigazgatója.

Az osztrák olajvállalat romániai leányvállalatának vezérigazgatója elmondta, hogy a román Romgaz és az amerikai ExxonMobil közötti tranzakció véglegesítése várhatóan a harmadik negyedévben zárul, egyebek mellett ez is késlelteti a döntés meghozatalát. Az OMV ugyanis a földgázmező 50 százalékát birtokolja, a másik fele a román Romgaz állami gázvállalaté lett, miután tavaly októberben ez utóbbi 1,06 milliárd dollárért megvette az Exxon 50 százalékos részesedését a Neptun Deep földgázmezőben.

A vezérigazgató üdvözölte, hogy a parlament elfogadta az idén az offshore gázmezők kitermelését szabályozó törvénymódosító indítványt, amely javítja a befektetőknek szabott feltételeket, de Verchere szerint még tisztázni kell néhány részletet. A vezérigazgató arról biztosította a közvéleményt, hogy minél gyorsabban meg akarják hozni a döntést, de a be-

fedtetőknek teljes mértékben kiszámítható, stabil jogi és adóügyi beruházási környezetre van szükségük, ebből a szempontból már sokat javított az elfogadott jogszabály. A Neptun Deep fekete-tengeri gázmezőből évente 10 milliárd köbméter gáz kitermelését tervezik.

Verchere azt is közölte a sajtótájékoztatóján, hogy Románia energiatermelése 8 százalékkal csökkent az idei első fél évben, az energia iránti kereslet is 5 százalékkal mérséklődött a tavalyi év azonos időszakához mérten. Hozzátette: a romániai gázfogyasztás 13 százalékkal esett vissza, ami főként a gáz drágulásával magyarázható. Az üzemanyag-fogyasztás 2 százalékkal csökkent, ami főleg júniusban volt tapasztalható.

Az OMV Petrom nyeresége az idei első fél évben 374 százalékkal, 4,646 milliárd lejre nőtt az idei első fél évben a tavalyi év azonos időszakában elért 980 millió lejhez képest. Az árbevétele 153 százalékkal, 25,581 milliárd lejre emelkedett az energiaárak drágulása miatt, valamint az olajtermékek és a villamos energia nagyobb volumenű értékesítésének köszönhetően. (MTI)

Amíg nem válik kötelezővé, nem írhatják elő a gázfogyasztás csökkentését

A román hatóságok nem írhatják elő a lakossági, vagy ipari fogyasztóknak a gázfogyasztás 15 százalékos csökkentését augusztus elsejétől: a jelenleg „önkéntességen” alapuló, kedden elfogadott európai uniós gáztakarékossági rendeletnek csak akkor lehet érvényt szerezni, ha Brüsszel „riasztási helyzetet” hirdet és általánosan kötelezővé válik – derült ki szerdán a kormányulást követő sajtótájékoztatóján, Bukarestben.

Az újságírók azt szerették volna megtudni az energiaügyi tárcát – az Amerikai Egyesült Államokban tárgyaló miniszter távollétében – képviselő George Niculescu államtitkártól, milyen kötelezettséget vállalt Románia az uniós energiatakarékossági rendelet megszavazásával, vagyis kinek kell takarékoskodnia augusztus elseje és március 31-e között.

Niculescu szerint a takarékoskodás egyelőre önkéntes alapú, és Romániának október 31-ig kell az uniós Energiaügyi Tanács kedden megszavazott rendeletével összhangban módosítani a gázellátási vészhelyzeti tervét, hogy elérje a fogyasztás 15 százalékos csökkentését, amennyiben az Európai Bizottság az ellátás biztonságára vonatkozó „uniós riasztást”

hirdetne ki. Az államtitkár nem tudta még megmondani, hogy egy riasztást követően milyen felhasználóknál fogják korlátozni a gázellátást, csak azt hangsúlyozta (a miniszterelnök tájékoztatását megismételve), hogy mindenképpen biztosítani fogják a lakosság, a kis- és középvállalatok, a kritikus rendszerek és a távhőszolgáltatók gázszükségletét.

Az ország gázellátásáról szólva Nicolae Ciucă miniszterelnök a szerdai kormányülésen azt hangsúlyozta, hogy a gázárak feltöltése az előirtnál gyorsabb ütemben halad. Románia eddig a tárolókapacitása 55 százalékát töltötte fel, és augusztus elsejéig várhatóan eléri a 58,7 százalékot, ami lényegesen magasabb az Európai Bizottság által előírt ütemtervben megkövetelt 46 százalékos telítettségénél. A kormányfő úgy vélekedett: Romániában már november elseje előtt eléri a kapacitás 80 százalékát a gázárak telítettsége.

A kormányülésen elhangzott: az augusztus elsejére várható 58,7 százalékos telítettség 1,8 milliárd köbméternyi földgáznak felel meg. A romániai gázárakban tartalommalható 3 milliárd köbméternyi földgáz az ország éves 11-12 milliárd köbméternyi fogyasztásának mintegy 25-27 százalékát fedezi. (MTI)

Az EU adatai szerint ez idáig közel négymillió ukrainai kért ideiglenes védelmet az unióban

Az ukrainai háború február 24-i kezdete óta közel 4 millió ukrainai állampolgár regisztrált ideiglenes védelemre, valamint több mint 23 ezer nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be ukrainaiak az Európai Unió valamely tagországában – közölte az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA) csütörtökön.

A máltai központú uniós ügynökség jelentése szerint a háború kezdete óta mintegy 9,6 millió ukrain állampolgár menekült el hazájából, és közülük 7,3 millióan kerestek menedéket az országgal szomszédos négy uniós tagállam – Magyarország, Lengyelország, Szlovákia és Románia – egyikében, továbbá körülbelül 6,3 millióan kényszerültek elhagyni lakóhelyüket Ukrajnán belül.

Az Európai Unió területén mintegy 3,9 millióan regisztráltak ideiglenes védelemre, mely hozzáférést biztosít egyebek

mellett az egészségügyi ellátáshoz, a munkaerőpiachoz és az állami oktatáshoz. Emellett több mint 23 500 nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be ukrain állampolgárok az EU-ban. Menedékjogért márciusban 14 ezer, áprilisban 1900, májusban 1600 ukrainai állampolgár folyamodott – írták.

Az uniós ügynökség a menekültügyi eljárásokat rögzítő jelentése szerint májusban összesen mintegy 70 200 menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be az Európai Unió valamely tagországában, ez 2016 óta a második legmagasabb havi szintet jelenti. Áprilisban 60 200-an fordultak menedékjog iránti kérelem biztosításáért az unióban – közölték. Menedékjog iránt főként afgánok, szíriaiak, venezuelaiak, kolumbiaiak és pakisztániak folyamodtak, de kimagasló volt a török és a georgiai állampolgárok aránya is. Mintegy 2900 kérelmező vallotta magát felnőtt kísérő nélküli kiskorúnak, számuk az összes kérelmező 4 százalékát teszi ki. (MTI)

Ország – világ

Augusztus közepéig döntenek a költségvetés-kiigazításról

Nicolae Ciucă kormányfő a szerdai kormányülés elején közölte, hogy augusztus közepéig végleges döntést hoznak a költségvetés kiigazításáról, hangsúlyozva, hogy figyelembe veszik mind az első hat hónap költségvetési végrehajtását, mind pedig a fogyóanyagokra és szolgáltatásokra fordított kiadások 10%-os csökkentésére vonatkozó irányelvet, hogy biztosítani lehessen a tartalékalapban egy olyan összeget, amelyet a rendkívüli helyzetekre lehet felhasználni. „A helyzet dinamikája megköveteli, hogy jelentős tartalékkal rendelkezünk, hogy szükség esetén be tudjunk avatkozni” – nyomatékosította. Kiemelte, hogy az első fél évben a GDP-arányos költségvetési hiány 1,71 százalékos volt, a bevételek pedig 22,9 százalékkal nőttek a tavalyi év hasonló időszakához mérten. (Agerpres)

Marad a hőhullám az ország nyugati és déli régióiban

A következő két napon is hőségre kell számítani az ország nyugati és déli régióiban, a nappali maximumok eléri a 33-37 Celsius-fokot – közölte az országos meteorológiai szolgálat (ANM). A figyelmeztetés szerint a hőmérséklet-páratartalom index meghaladja a kritikus 80-as szintet, különösen a pénteki napon. Szombaton az ország régióinak zömében kellemetlen lesz a hőség, majd a nap második felében fokozódik a légköri instabilitás, előbb északnyugaton, majd az ország egész területére kiterjed. (Agerpres)

Napirenden marad az adómentesség kiterjesztése a nyugdíjagnál

Az adómentesség felső küszöbértékének 3000 lejig történő kiterjesztése a nyugdíjak esetében „továbbra is napirenden van”, de az intézkedés támogatása a költségvetés-kiigazítástól és a rendelkezésre álló pénzügyi forrásoktól, valamint a gazdasági fejleményektől függ – jelentette ki csütörtökön Nicolae Ciucă. A kormányfő Fehér megyében tett hivatalos látogatásán mondta ezt, hangsúlyozva, hogy a lehető legkörülményesebbnek kell lenniük azzal kapcsolatban, hogy mire költik az állami költségvetésből származó pénzt. Adrian Căciu pénzügyminiszter a szerdai kormányülés után kijelentette, a hatóságok elemzik annak lehetőségét, hogy megemeljék a 2000 lejes küszöbértéket az adómentességet élvező nyugdíjak esetében. (Agerpres)

Az EU pandémiás influenza elleni védőoltást szerez be

Az Európai Bizottság szerdán közbeszerzési keretszerződést írt alá a GlaxoSmithKline gyógyszeripari vállalattal az Adjupanix néven forgalomba hozott, pandémiás influenza elleni oltóanyag európai uniós megvásárlására vonatkozóan – tájékoztatót a brüsszeli testület sajtóközleményben. A szerződéshez, amelynek értelmében egy világméretű influenzajárvány kitörésekor az uniós érintettek szükség esetén akár 85 millió adag oltóanyagot vásárolhatnak, egyelőre 12 uniós tagállam csatlakozott. A bizottság szerint egy világméretű influenzajárvány egy olyan új influenzázórás által okozott globális járvány lenne, amellyel szemben az emberi szervezetben „alig vagy egyáltalán nem áll fenn immunitás”. „Bár az influenzajárványok bekövetkeztét nehéz megjósolni, fontos, hogy felkészüljünk rájuk” – olvasható a sajtóközleményben. (MTI)

Csaló szépség

(Folytatás az I. oldalról)

vagyis a versenyszférában aligha tett keresztbe két szalmaszálát életében. Ehhez képest már csak apróság, hogy az energiaszolgáltatóknak a hatósági árszabályozás nyomán fizetendő kompenzációra vonatkozó adatok is hiányosak, de az ágazatból több olyan jelzés is volt, hogy az állam nem fizet rendesen ezeknek a cégeknek. Tehát a valós hiány ismeretlen, a bevallott 23,5 milliárd lej.

De van olyan mutatója is a költségvetésnek, ami kétszeres növekedést tud felmutatni az állami bevételekhez képest. Ahányszor szó esik az államadósságról, a politikusok mindig igyekeznek hűteni a kedélyeket, hogy az nem olyan magas, nincs vele baj. De arról már szinte soha nem ejtenek szót, hogy a hitelek után fizetendő kamatok költsége meghaladja az állam teljes bevételeinek a 6 százalékát, és a kamatterhek összege 47 százalékkal emelkedett az egy évvel ezelőtti helyzethez képest. És ez csak kamat, nem törlesztés. A kamatköltségek emelkedési trendjéből világos, hogy az állam egyre drágábban jut hitelekhez, ami már rossz hír, de nagyon sanyarú helyzetet vetít előre arra az esetre, ha beköszöntenek a télre mindazok a gazdasági nehézségek, amelyektől sokan – és joggal – tartanak. No nem a politikusok, azok a kormánypalotából csak akkor kezdik keresni a kijáratot, amikor elő kell venni a költséglefaragó ollót. De az adófizetők nem ússzák meg egy könnyed lemondással az ilyen bajokat, nekik erre a törlesztésre éveik fognak rámenni.

Ritkán kötnek biztosítást a gazdák

(Folytatás az 1. oldalról)

„A gazdák óvakodnak tőle” – fogalmazta meg egyszerűen, és máris magyarázta az okát: egyrészt a biztosítók nem fizetik ki a remélt összeget, másrészt jellemző a gazdák körében a pénztelenség, a kevés bevétel, főleg a jelenlegi árak és kiadások mellett – mondja a közepes gazdaság tulajdonosa. Elismeri, hogy nem járna rosszul, ha most biztosítása volna, mert az aszály károsította a kukoricatáblákat, ha pedig kártérítést kapna, abból gabonát vásárolhatna, ezáltal csökkentve a termés kiesést. Ám az eddigi tapasztalatok miatt mégsem köt biztosítást.

Vállalják a kockázatot

Az egyik legnagyobb nyáradszeredai gazdaság tulajdonosa sem köt biztosítást. Ő is csupán egyetlen esetben tette meg. Tíz évvel ezelőtt szenvedett jégkárt, de a biztosító különféle kifogásokkal élt, azt állapította meg, hogy csekély a kár, és nem fizetett, azóta nem köt szerződést, inkább vállalja a kockázatot. Szerencsére ezt a vidéket elkerülték a jelentősebb viharok, a jégeső. Van tudomása olyan gazdákról, akik kötöttek biztosítást, de hogy valaha szükségük volt-e kártalanításra, arról nincs tudomása. *Fábián Ferenc* azt tapasztalta, hogy a vadkárokat sem fizetik ki a gazdáknak, még a 40-60 százalékos veszteséget sem, ez is nyom a latban, hogy nem fordulnak biztosítóhoz. Tűzkár nem érte őt, de tud egy nyáradszentbenedeki gazdáról, akinek a gépe aratás közben meghibásodott, s a keletkezett tűz két hektáron felemészthette a gabonát. Ezt ő azzal próbálja megelőzni, hogy aratás közben „biztosítja” a táblát, azaz egy ekés traktor ott áll a közelben, hogy ha netán szükség lenne rá, szántással gátolja meg a tűz terjedését.

Negatív tapasztalatai vannak egy geryeszegi nagygazdának is. Minek is kötne biztosítást, amikor a biztosítótársaságok nem fizetnek a jégkárt, árvízkárt, vagy ha a vihar ledönti a gabonát? – teszi fel

a kérdést *Balogh József*, hozzátéve: még a tavalyi vadkárokat sem fizették ki. Úgy véli, hogy az egyetlen intézmény, amely segít a gazdákon az európai támogatások kifizetésével, az a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenció Ügynökség (APIA). Mindenkinek rossz a tapasztalata a biztosítókkal, még a több ezer hektáros gazdaságok sem kapnak kártérítést. Az idén több mint egy hektáron kiszáradt a kukoricája, már ez is 30 ezer lejes kárt jelent, de nem is számíthatna kártérítésre, amikor a kormány nem hajlandó természet sújtotta területekké nyilvánítani az ország teljesen tönkrement, kiszáradt, hagyományos mezőgazdasági övezetnek számító részeit sem. Hiába is bíznának a gazdák a biztosítóknak – zárja le röviden a kérdést. A mezőgazdasági gépekre viszont ő is megkötötte a Casco biztosítást, úgy véli, 150-200 ezer eurós munkagépek esetén „nem lehet játszani” a kockázattal.

Pedig van ajánlat

Leginkább aszály, árvíz, korai fagyok ellen szoktak tavasszal biztosítást kötni a gazdák, az állattartásban a betegségek, járvány,

A terményre ritkán kötnek biztosítást

Fotó: Gligor Róbert László

ritkább esetben tűz ellen – mondta el lapunknak *Kopacz Gábor* biztosítási szakember, aki úgy látja, hogy a nagyobb gazdák még hajlandók erre költeni, de a kisebb gazdaságok inkább vállalják a kockázatot. Az utóbbi aszályos években az ország déli részén termelő nagy gazdaságok tulajdonosai is figyelnek arra, hogy biztosítsák a terményt. Azonban tudni kell azt is, hogy a biztosítótársaságok nem jótékonyági intézmények, inkább különleges esetekben hajlandók kártérítést fizetni, és szinte minden biztosító más-más feltételek között, ezért érdemes figyelni a szerződések részleteire is. Az utóbbi időben a biztosítótársaságok is lehetőséget látnak a mezőgazdasági biztosításokban, egyre inkább népszerűsítik az ajánlataikat, megéri nekik ebben az üzletágban is részt venni, hiszen itt még viszonylag alacsony a kárhányados – mondta el a szakember. A hazai biztosítótársaságok közül a Groupama lépett előre ezen a területen, a franciaországi anyavállalata is a mezőgazdasági biztosításokból nötte ki magát jelentős piaci szereplővé.

Félmilliárddal támogatják az önkormányzatokat

„Idén 500 millió lejjel támogatjuk a Környezetvédelmi Alapon keresztül a települések közvilágításának energiahatékonyabbá tételét. Az augusztusban induló program célja, hogy az önkormányzatok korszerűsítsék a közvilágítási hálózataikat. Ezáltal nem csak az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését, hanem közvetett módon az energiaszámlák csökkentését is támogatjuk. Újdonság az idei kiírásban, hogy a meglévő infrastruktúra energiahatékonyágának növelése mellett a közvilágítási hálózat korszerű bővítésére is finanszírozást nyújtunk” – tájékoztatott Tanczos Barna környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter.

Fotó: archív

Az ötezer lakosnál kisebb községek maximum egymillió lejes, az ennél nagyobb községek kétmillió lejes, a kisvárosok pedig legfeljebb hárommillió lejes támogatásra pályázhatnak. A másodrangú települések esetében a maximális támogatási összeg ötmillió lej, az elsőrangú települések esetében pedig hatmillió lej. A pályázat nem igényel önrészt az önkormányzatoktól, a beruházás teljes költsége elszámolható.

A pályázatból a járdák, utcák közvilágításának energiahatékonyágát lehet megvalósítani, az épületek díszvilágítását például nem támogatja a program. A beruházásnak az energiafogyasztás minimum 25%-os csökkentéséhez kell hozzájárulnia.

Újdonság a korábbi évekhez képest a pályázat lebonyolítása is. Idén két szakaszban zajlik a pályá-

zatok elbírálása. „Első körben azok az önkormányzatok is benyújthatják finanszírozási igényeiket, akik még nem készítették el a közvilágítás korszerűsítésére vonatkozó teljes technikai tervet. Ezeket a pályázati kérés jóváhagyása után is lehetőség lesz pótolni a második elbírálási szakaszban. Ezzel az a célunk, hogy minél több önkormányzatnak lehetőséget adjuk a pályázat benyújtására” – tájékoztatott Tanczos Barna.

Azok az önkormányzatok, amelyek szeretnék részt venni a közvilágítás energiahatékonyágát támogató programban, augusztus 16-ától hozhatnak létre felhasználói fiókot a Környezetvédelmi Alap erre a célra létrehozott internetes felületén. Ezt követően augusztus 19-én reggel 10 órától lehet feltölteni a támogatási kéréseket.

(közlemény)

Mezőbergenyében befejeződött az aratás Jobb a búzatermés, mint amire számítottak

A búzatermés, a háború miatt akadozó búzaexport világviszonylatban foglalkoztatja a közvéleményt. Okkal, hiszen ha nem lesz meg a mindennapi betevő, vagy olyan ára lesz, hogy nem mindenki tudja megfizetni, sokakra éhség vár. Az ország keleti és délkeleti részén óriási károkat okoz az aszály, a búzatermés a becslések szerint több mint egymillió tonnával lesz kevesebb, mint tavaly, amikor 10,4 millió tonnát takarítottak be. Szerencsére a székely Mezősége a búza nem sínylette meg annyira a szárazságot, a termés megközelíti a tavalyit. Erről Szabó Imre gazdálkodó számolt be lapunknak.

Mezey Sarolta

Az Európai Unió országai között Románia a negyedik legnagyobb búzatermelő, Franciaország, Németország és Lengyelország után. Idén nemcsak Romániát, hanem Európa déli országait és Magyarországot is szárazság sújtja, így az EU-ban is kevesebb – mintegy 136 millió tonna – búzát takarítanak be. A termés kiesés a tavalyihoz képest több mint kétfélszeres. A világ nagy búzatermelőjének számító Ukrajnában a háború miatt is nagyobb visszaesésre kell számítani, a tavalyi 33 millió tonna helyett 21,5 millió tonna termésre számítanak.

– *Mi a helyzet helyi viszonylatban, mennyi kenyérgabona termett?* – kérdeztük Szabó Imre mezőbergenyei gazdálkodót, aki elmondta, a búza betakarítása befejeződött, ezen a vidéken nincs akkora kár, mint az ország déli és keleti megyéiben.

– Negyven hektáron termeszték a búzát. Annak ellenére, hogy nagy a szárazság, jobb lett a termés, mint amire számítottunk. A terméshozam a tavalyihoz mérhető, hektáronként 5800-6000 kilogramm búzára számítottunk – mondta a farmer.

Egyelőre magtárban a termés

Azok a gazdák, akiknek van tárolási lehetőségük, a magtárakban helyezték el a termést, várnak az értékesítéssel.

– A búza felvásárlási árát nem én döntöttem el, hanem a piac. Nyilvánvalóan azért tárolom a búzát, hogy később jobb árat kapjak érte. Jelenleg 1,5-1,6 lejt adnak kilogrammjáért, én 2 lej körüli eladási árra számítok – fogalmazott Szabó Imre.

A kukoricatermés kisebb lesz a tavalyinál

Tavaly nagyon jó volt a kukoricatermés. A farmer 60 hektáron termeszt kukoricát, de ezt a kultúrát nagyon megtizedelte a szárazság.

– Ahogy jelenleg mutatkozik, már 20-25 százalékos termés kiesés várható. Különösen azokon a táblákon, amelyeket később vetettek be.

Az unokák korán belekóstolnak a gazdálkodásba

Fotó: Mezey Sarolta

Színés Világ

XIX. évf. 30. (820.) szám, 2022. július 29., péntek

Kisokos a légi utasok jogairól

Kártérítés, szállás, átfoglalás

Készt a gépem, törölték a járatomat, nem vitt el a repülő, amire jegyem volt – egyre több ember kerül ilyen helyzetbe, a légitársaságok azonban nem minden esetben árulják el, hogy pontosan milyen kártérítésre és segítségre jogosult ilyenkor az utas – annak ellenére, hogy a szabályozás szerint kötelességük lenne.

A két, járványügyi intézkedések miatt bonyolult nyár után 2022-ben sem lett könnyebb a repülővel utazók dolga Európában. Idén a reptéri és légitársasági alkalmazottak hiánya, munkabeszüntetései miatt számos légitársaság törli járatait, több repülőterem óriási sorokat kell kiállni, a nem törölt járatok jelentős része késik. A káosz miatt sok a károsult, ám a légitársaságok nem mindig tájékoztatják őket megfelelően arról, hogy mi jár nekik az uniós szabályozás alapján.

Az Euronews munkatársai kártérítési kisokost készítettek az utasoknak a reptéri káosz útvesztőjében. Összeszedték a legfontosabb információkat, amelyekkel nem árt tisztában lenni utazás előtt. Ebből tallóztunk.

Milyen járatokra vonatkozik, hogy jár a kártérítés?

Az uniós szabályozás alá tartoznak az alábbi esetek: * amikor egy járat uniós országokban közlekedik, függetlenül attól, hogy milyen légitársaság üzemelteti; * amikor egy járat az EU területéről indul, függetlenül attól, hogy milyen légitársaság üzemelteti; * amikor egy járat az EU-n kívülről indul, de uniós légitársaság üzemelteti.

A brexit ellenére az Egyesült Királyságból induló járatok és a brit légitársaságok esetében lényegében ugyanazok a szabályok érvényesek, miután az EU-szabályozást átültették a brit jogrendbe.

Milyen feltételeknek kell még megfelelni, vagy mi lehet kizáró ok?

Az egyik legegységesebb minden kártérítési kérelemnél, hogy nem az utas hibája, hogy nem tudott elrepülni a járatral, amire érvényes jegye volt, és a foglalását megerősítették. Ezért alapfeltétel (a járatrörlés ez alól természetesen kivétel), hogy legyen 45 perccel a járat indulása előtt becsukolva az utas.

Mik a főbb esetek, és milyen kötelezettségeket ró a szabályozás a légitársaságokra?

1. Mi történik, ha törlik a járatomat?

Járatrörlés esetén az egyik fontos körülmény, hogy mikor értesített a légitársaság arról, hogy törlik a járatomat. Ha több mint 14 nappal a gép menetrendi indulása előtt, akkor nem jár kártérítés. Akkor sem jár, ha a légitársaság bizonyítani tudja, hogy rendkívüli körülmények miatt törölték a járatot, ez lehet sztrájk (mint például a Lufthansa dolgozóinak munkabeszüntetése nemrég) vagy időjárási tényező (vihar). Ami lényeges, hogy a légitársaságnak kell bizonyítani, hogy az adott rendkívüli körülmény miatt törölték a járatot. Ha nem képes ezt igazolni, akkor fizetnie kell. A minimális összeg utasonként 250 euró, ez az 1500 km alatti utakon jár (például egy Budapest–Frankfurt járat). Az ennél hosszabb, de 3500 kilométernél rövidebb utak (például Budapest–London) esetében 400 euró jár, ennél is hosszabb utakon pedig 600.

Minden esetben, akár jár kártérítés, akár nem, az utas három lehetőség közül választ-

hat: a jegy árának visszatérítése, átfoglalás vagy az indulási reptérre való visszatérés. Viszont ha az egyiket választotta, utána már nem gondolhatja meg magát, például nem jár visszatérítés, ha egy másik időpontban el tudunk utazni.

Előfordulhat, hogy a légitársaság nem biztosít választást (mert nem tud átfoglalást intézni például), és visszatéríti az eredeti jegy árát. Ebben az esetben az utasnak jár kiegészítő visszatérítés, ha mégis elutazik, de csak drágább jegyet tudott vásárolni (fontos, hogy hasonló utazási feltételeket biztosító jegyet kell venni). Mikor a légitársaság átfoglalást ajánl, ne felejtjük el, hogy lehetőségünk van a lehető legkorábbi járatra (ha van rajta hely), de választhatunk egy későbbi időpontot is, ha nekünk az megfelelőbb.

2. Mi történik, ha késik a járatom?

Míg a járatrörlésnél az erről szóló értesítés időpontja a döntő, addig ebben az esetben a légitársaság nyújtotta segítség a késés mértékétől és a járat hosszától függ.

A legrövidebb járatoknál (1500 km-es távolság alatt), ha a gépünk a menetrend szerint kiérthoz képest várhatóan legalább két órával később indul, akkor jogosultak vagyunk segítségre. Ez három óra az 1500 km-nél hosszabb, de 3000 km-nél rövidebb távú utakon. Minden ennél hosszabbnál 4 óra a „türelmi idő”.

A segítség több elemből áll. Egyrészt enni- és innivalóból, ami arányos a várakozási idővel, általában ezt a reptéren beváltható voucherrel szokták megoldani. Ha ezt elmulasztják, akkor utólag meg kell téríteniük az utas költségeit. Másrészt nemcsak az ételmezésről kell gondoskodniuk, kommunika-

ciós lehetőséget is kell biztosítani az utasoknak, beleértve két ingyenes telefonhívást, e-mail- vagy faxüzenetet.

Ha az eredeti menetrendhez képest másnap indul a járat, akkor a légitársaságnak kell gondoskodnia az utas elszállásolásáról és a transzferről is oda, majd vissza a reptérre. Minden kiadásról őrizzük meg a számlát.

Ha legalább 5 órát késik a járat, akkor, ha az utas ezt kéri, vissza kell téríteni a jegy árát. Csatlakozó járat esetén pedig vissza kell juttatni az utast a lehető legkorábbi járatral a kiindulási reptérre.

Késés esetén is járhat kártérítés, bár a járatrörléshez hasonlóan itt is megtagadhatja ezt a légitársaság, rendkívüli körülményekre hivatkozva. Viszont nem mellőzhetik segítségnyújtást, bár bizonyos esetekben dönthetnek annak korlátozása mellett is.

3. Mi történik, ha nem férek fel a járatra (túlfoglalás miatt)?

A légitársaságoknak bizonyos esetben joguk van megtagadni az utas beszállítását, például ha egy oda-vissza jegynél az odaútas nem vette igénybe valaki, vagy nincs nála megfelelő úti okmány. Előfordul viszont a légitársaságok túlfoglalása vagy egyéb ok, ami miatt megtagadják a beszállítást. Ezek nem az utas hibái, ezért jár neki kártérítés, a járatrörléshez hasonlóan választhat a jegy árának visszatérítése és az átfoglalás között, és igényelheti a segítségnyújtást is.

4. Mi történik, ha késik, vagy megrongálódik a poggyásom?

A feladott poggyász esetében kötelesek azt a lehető leggyorsabban utánunk hozni. Megrongálódott feladott csomag esetén a kártérítés körülbelül 1300 euróig terjedhet, de a kézi

poggyász után is lehet igényelni, ha be tudjuk bizonyítani, hogy a légitársaság hibájából történt. A kártérítési kérelmet 7 napon belül kell benyújtani írásban.

5. Mi történik, ha elérhetetlen az ügyfélszolgálat?

Bármilyen fennakadás azt eredményezi, hogy rajtunk kívül több száz, akár több ezer másik utas próbál kapcsolatba lépni az általunk igénybe vett légitársaság ügyfélszolgálatával. Ezért, ha már a reptéren vagyunk, meg lehet próbálni személyesen is megkeresni őket, a check-in pultnál vagy esetleg jegyárúsító helyen érdeklődni. Van olyan légitársaság, amely lehetővé teszi az átfoglalást online, viszont érdemes figyelni, mert van, amikor ezért díjat számol(ná)nak fel, holott ingyenesnek kellene lennie.

6. Hol és hogyan igényelhetem a nekem járó pénzt?

Minden igényléshez gondosan őrizzük meg a számlákat, és minden „megelőlegezett” költségnél az olcsó megoldást keressük. Tartsuk meg az összes beszállókártyát és értesítést, amit a légitársaságtól kaptunk.

Minden esetben próbáljunk megtudni minél többet az okokról, ez segíthet eldönteni, hogy mi jár nekünk és mi nem. Például ha egy hatalmas vihar miatt késett a járatunk 4 órát, nem fogunk kártérítést kapni.

A legegyszerűbb módszer a szerintünk nekünk járó összeg igénylésére, ha panaszt teszünk közvetlenül a légitársaságnál, e-mailt írhatunk például az ügyfélszolgálatnak, idézve az esetünkben érvényes szabályozást. Az uniós járatok esetében kitölthetjük „a légi utasok jogaival kapcsolatos panaszok bejelentésére szolgáló uniós nyomtatványt”. Ha két hónapon belül nem kapunk választ, vagy nem azt a választ kaptuk, amire vártunk, akkor panaszt tehetünk az illetékes nemzeti hatóságnál.

Forrás: Euronews

Illusztráció. Fotó: Nagy Tibor (archív)

A természet kalendárium (DXXIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Aki elzárja az esőt,
oroszlán képében jön el,
sörényén áttetszik az éj,*

Szécsi Margit Júliusával búcsúzkodunk e hónaptól, de maraduk még az Oroszlán jegyében.

*felhő, de ígéretelen,
szívó torka iránt a rozszó
dárdákkal esdekel (...)*

Július 29-én emlékezünk meg **Martin Behaim** felfedező térképész, az első földgömb megalkotójáról. 516 évvel ezelőtt, 1506-ban e napon halt meg Lisszabonban. A nürnbergi kereskedő fia tanulmányait elvégzése után Lisszabonba ment, ahol, portugál hajósokhoz csatlakozva, részt vett az Indiába vezető tengeri út felkutatásában. 1492-ben elsőként ábrázolta a Földet gömb formában.

Ugyane nap emlékezünk **Árva Bethlen Katára**, 1759-ben szólította magához a teremő. A tudománytörténet számon tartja, hogy fiatal erdélyi értelmiségiek külföldi tanulmányait finanszírozta, s hogy jelentős könyvtárát a nagyenyedi református kollégiumra hagyta.

Ugyancsak e napon költözött át az árnyékvilágba – 1898-ban – **John Alexander Reina Newlands** angol vegyész. Az első között tett javaslatot az elemek periódusos elrendezésére. Kezdeti elgondolását 1863-ban közölte, a következő évben pedig megállapította, hogy ha az elemeket növekvő atomsúlyuk szerint rendezik sorba, és minden elemhez sorszámot rendelnek, akkor az egymás utáni elemek hasonló helyet foglalnak el az általa felállított csoportokban. A csoport első és második tagjának sorszáma között 7 a különbség; vagyis egy adott elemről kiindulva a nyolcadik elem az első ismétlése, mint a zenében egy oktáv nyolcadik hangja – ahogy fogalmazott. Az „oktavok törvénye”-t előbb elutasították, de Mengyelejev nem sokkal későbbi periódusos rendszere nagy elismerést aratott. **Mengyelejev** valószínűleg nem ismerte Newlands munkásságát.

Július 29-én, 1838-ban született **Szilv Kálmán** mérnök, nyelvész, akadémikus, a **Természettudományi Társaság** felvirágoztató elnöke, melynek folyóirata, a **Természettudományi Közölny** megindítása szempontjából a világ második természettudományos ismeretterjesztő lapjaként 1869-ban látott napvilágot, s napjainkig – ma **A Természet Világa** néven – megszakítás nélkül jelenik meg. Javaslatára hozták létre a **Magyar Nyelvtudományi Társaság**ot 1904-ben, és ő indította útjára szaklapját, a **Magyar Nyelvet**. Mindkét általa indított folyóiratot az elmúlt években **Magyar Örökség díjjal** jutalmazták.

Július 29-éhez fűződik a magyar barlangkutatás atyjának, **Kadics Ottokárnak** a születése. 1876-ban született. Egyetemi tanulmányait Zágrábban és Münchenben végezte, ahol 1900-ban doktori szigorlatot tett növény-, állat- és őslénytanból. 1901-től a **Magyar Királyi Földtani Intézet** szolgálatába lépett; itt dolgozott nyugdíjazásáig. Az ország földtani felmérése során, a horvát karsztvidéken fordult érdeklődése a barlangok felé. **Herman Ottó** pjavaslatára a **Szeleta-barlangban** kezdett ásatásokat, amelyek azután komoly őslénytani és régészeti eredményekhez vezettek. Szinte az ország minden jelentősebb barlangjában végzett ásatást. 1929-ben törvénytervezetet készített a barlangok védelme érdekében. 1952-ben elkészítette a Kárpát-medence barlangjait ismertető munkáját – a mű csak kéziratban maradt fenn, máig kiadásra vár.

Es 106 évvel ezelőtt, 1916-ban költözött örök erdejébe a tordai szüle-

tésű **Nagyajtai Fekete Lajos** erdőmérnök, botanikus, a XIX. századi magyarországi erdőgazdálkodás egyik legnagyobb szakembere. Középiskolai tanulmányait szülővárosában és a kolozsvári unitárius gimnáziumban folytatta. Felsőfokú erdészeti és ásványtani tanulmányait 1856–1859 között a selmecbányai akadémián végezte. 1859-től Kolozsváron dolgozott, ez időből származó jelentős műve 1876-ban jelent meg **A Mezőség kopárainak befűsítése** cím alatt. 1867-től a selmecbányai akadémia tanára. Életművének fő vonulata az erdészeti faismeret volt. 1881–89 között hazai fanemek tanulmányozásával bejárta Nagy-Magyarország összes erdőségét. Még 1893-ban, az **Erdészeti Kutatási Intézmények Nemzetközi Szervezete** Bécsben tartott első ülésén elrendelte az erdészeti fanemek területi elterjedésének összeírását. Az adatgyűjtést és a beérkező adatok feldolgozását Magyarországon Fekete Lajos koordinálta, nagyrészt ő végezte el. Akadémiai székfoglalója 1910-ben korszerű növényföldrajzi-növényökológiai szemléletről tanúskodik, ami már magában hordozza a ma oly sokat emlegetett felmelegedés hatásainak első bizonyítékait, évszázaddal megelőzve korát (**Az északi szélesség hatása a fajok természetes elterjedésének magassági hatáira Magyarországon**). E tekintetben az egész világon egyedülálló a **Blattny Tiborral** közösen írt, 1913-ban Budapesten megjelent kétkötetes műve, **Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a magyar állam területén** – mindmáig minden Kárpát-medencei botanikus szakmai bibliája.

Lassan végére jár a gabonafélék aratása. A búza után az árpa és zab, no meg a rozszó is beérett már. Egyedül az Újvilágból származó nagyobb termetű rokon feszíti még zöld dárdaikat az égnek.

Millió kukorica-dárda,

– kezdi versét **Illyés Gyula** –

*úgy áll ma is a határ
és fent a néma nap, akár
akkor, midőn őt halni látta.*

A **Segesváron** sorai aktuálisabb nem is lehetnének, mint ebben a háború sújtotta évben.

*(...) S most csak a csend, a néma béke.
Állong egy felhő, néz a nap.
S itt az utca, hol átszaladt,
még szétivöltve: vége! vége!*

*(...) Mit ragyogsz felém nevető had,
füvek, fák, van sejtelmek,
mit törtetek, mit tetetek
s ti emberek s te eszelős nap!*

*Itt hörgött. S itt nézte kacagva
meghalni a bárgyú világ
legnagyobb épeszű fiát,
ki meggyógyítani akarta.*

*(...) Mint aki azt hiszi, kilábol
félelméből is, hogyha fut:
mentem – mintha volna kiút
ebből a jókedvű világból.*

Világszéλι est-táj

A fehéregyházi csatában 173 évvel ezelőtt, 1849. július 31-én tűnt el **Bem József** segédtisztje, **Petőfi Sándor** honvédőrnagy.

*Csupa ég-, csupa máglya-
-rét, a katáng virága
kigyúl, s a világszéλι
est-tájakat bevérti.*

*Mintha a hold gallya volna,
fűzfa hintál, a tócsa
vizeben zengő aranyak
a bokrok utána kapnak,*

*állnak teli tenyérrel,
fénycsurgató levéllel,
ágbogaik: kisujjuk
köze is csillag, holdlyuk (...)*

Bella István Augusztusi nocturne-jével siklunk mi is át augusztusba.

Az „augustus” szó az „augur”-ra megy vissza, vagyis a madárjósra („aviger”), akinek jóslata szerencsét jelent. **Gaius Octavianus Julius Caesar** példátlanul szerencsés pályafutása okán a szenátus „a legszerencsebb” (**Augustus**) jelzöt adta a császárnak, aki ettől fogva ezt a nevet használta. A név maga a hónapnév formájában maradt meg elevenen a nyelvhasználatban.

Augusztus régi magyar nevei, **Kisasszony**

hava, szűz hava egyképpen utalnak a hónap asztrológiai jegyére és a nagy augusztusi Mária-ünnepre, Nagyboldogasszony napjára. A Kisasszony hava elnevezés nyilván abból az időből való, amikor a „Nagyboldogasszony” még Szent Anna volt. A tulajdonképeni **Kisasszony (Kisboldogasszony)** napja ugyan még a szűz havába, de már szeptemberbe esik.

A nyári napfordulót követő 40. nap, augusztus 1-je a kelták évszakzáró és -nyitó ünnepe volt – a **Lugnasad**. A Lug név kapcsolatban állhat a latin *lux* = „fény”, *lucus* = „szent berek”, *lugeo* = „gyászolok” szavakkal, külön-külön és együtt. Van, aki a sumer *lug* = „fiú” szóból származtatja, de tagadhatatlanul összefügg a germán tűzisten, **Loki (Loge)** nevével. Lug harcolt először lóháton ezen a földön. „Sokoldalúnak” is nevezték, mivel ács, kovács, harcos, hárfás, költő, történész és mágus volt egy személyben. Annak alapján, amit tudunk róla, **Triptolémosz** ír megfelelőjének tűnik: neki is vannak napistenti, marsi, szaturnuszi és merkúri tulajdonságai. A hagyomány szerint augusztus 1-jén halt meg, az időpont még a gabona-, illetve kenyéristenek vonásaival is megajándékozta.

Augusztusi éj, ragyogó csillagokkal, békésen érkező hajnalával. Békés nyár. Bár ilyen lenne a 2022. év Kisasszony hava!

*A tisztás fölött csillagok,
és lemenőben hold ragyog.
Ébrednek a kis patak
bokraiban a madarak.
Derengeni kezd a fák hegye,
és már ellátni messzire.
A legnagyobb hegy tetején
most veti lábát meg a fény.
Kapaszkodik a virradat
vitézésként a nyári nap.*

*A tisztás fölött nyári kék.
A tisztáson már őzikék
ízlelgetik a csillagok
s a hold hullatta harmatot.
Köztük egy suta két fülét
antennaképpen tárja szét.
Füled, szimatol: nincs-e vész;
még a nappal is szembenéz.
Örködik, hogy a többiek
békében legelhessenek.*

Kányádi Sándor Erdei virradatával búcsúsom egy hét erejéig, kedves Olvasóm, maradvá kiváló tisztelettel.

Kelt 2022. július 29-én, 927 évvel **Szent László** halála után

Aratás után

Épített örökségünk

A Kárpát-medence egyik legteljesebb erődje

Gyulafehérváron (Apulum, az ókori Dacia tartomány jelentős városa) már a vaskorban földvár állt, ahová a rómaiak később castrumot építettek. Erdélyt a magyar államalapítástól innen kormányozták mint különálló egységet, itt székelt az erdélyi vajda. Püspökségét Szent István alapította 1009-ben, ezután lett Fehér vármegye székhelye. 1241-ben a tatárok teljesen elpusztították. 1277-ben Alárdi János vízaknai szász bíró fia bosszúhadjáratában felégettette. Virágkorát a Hunyadiak és Bethlen Gábor alatt élte. Székesegyháza 13. századi, egy régebbi templom alapjaira épült. 1291-ben III. András országgyűlést tartott itt. 1642. március 4-én itt választották fejedelemmé I. Rákóczi Györgyöt, aki itt is halt meg 1648. október 14-én. 1657-ben, II. Rákóczi György lengyel hadjárata idején a várost tatár seregek égették fel, majd ugyanebben az évben, október 25-én a fejedelem itt mondott le.

Nagy-Bodó Tibor

Győzelem és ármánykodás

1442. március 22-én a város mellett csapott össze Hunyadi János hada Meződ bég 15 ezres seregével. Először a török, majd néhány nap múlva a megerősödött magyar sereg győzött. 1516-ban II. Ulászló elrendelte a megerősítését. Budáról először Lippára, majd 1542-ben ide költözött Izabella királyné és fia, II. János magyar király, miután a püspöki palotát átalakították oly módon, hogy a Keleti Magyar Királyság székhelye lehessen.

1559. szeptember 15-én itt halt meg Izabella királyné, és ugyanitt gyilkoltatta meg katonáival Balassa Menyhért, Izabella parancsára, a lázadó Bebek Ferenc, Kendy Ferenc és Antal nemeseket.

1571. március 11-én itt halt meg János Zsigmond fejedelem, az utolsó szabadon választott magyar király. A királyné és fia hamvait a Szent István által alapított székesegyházban helyezték el.

János halálát követően az erdélyi, többségében protestáns (református, unitárius és lutheránus) rendek 1571. május 25-én Báthory István római katolikus főurat választották Erdély fejedelmének.

I. Habsburg Ferdinánd azonban nem nyugodott bele, hogy az erdélyi rendek szabadon választják meg az ország fejedelmét, ezért ígéretessel rávette Bekes Gáspár unitárius vallású főurat, hogy lázadjon fel Báthory ellen.

Bekes Gáspár 1572–1574-ben folyamatosan szervezkedett a hatalom megszerzése érdekében.

Bocskai István, Rákóczi Zsigmond és Báthori Gábor után 1613. október 23-án az erdélyi országgyűlés Bethlen Gábort választotta Erdély fejedelmévé, aki 1614. február 18-án Szombóly Gyulafehérvárra tette át székhelyét.

Bethlen Gábor 1622-ben megalapítja a Collegium Academicumot

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból idézve, avagy ahogyan erről a történelmi időszokról és helyzetről Szalárdi ír:

„...Bethlen Gábor azért azonnal az ország megcsendesítésére... végházainak, várainak építtetésére fordítá elméjét... székes helyén. Fejérváratt, Radnóton, Alvincen, Balásfalván, Fogaras és Várad váraiban nagy friss fejedelmi pompás épületű házakat építtetett vala... a fejedelmi házakat és udvart itt is,

Az erdélyi nemesek legyőzik a vajda seregét

1599-ben Mihály havasalföldi vajda fegyverrel támadt Erdélyre és a fejedelmre, akinek seregét Sellemberknél legyőzte, majd bevonult Gyulafehérvárra.

Az itt megtartott országgyűlésen Mihály vajdát fejedelemmé választották.

Kiss Gábor Erdélyi várak, várkastélyok című munkájából tudjuk meg, hogy a vajda seregét az erdélyi nemesek Basta katonáinak segítségével Miriszlónál 1600. szeptember 18-án legyőzték. Egyik vezérük, Székely Mózes 1600. október 7-én hétezer emberével csatlakozott az erdélyi nemesek tábora, és 1603-ban a szultántól ő kapott írásbeli szerződést az erdélyi fejedelemségre.

Bethlen Gábort

Erdély fejedelmévé választják...

Székely Mózes 1603. május 9-én jelent meg seregével Fehérvár falai alatt, a várkaput megnyitották előtte. Seregét azonban ugyanabban az évben, július 17-én a székelység által támogatott Radu havasalföldi vajda szétverte, és Erdély Basta tábornok kezébe került.

székes helyén nagy friss pompás épülettel, kívül olaszfokosan (reneszánsz pártázattal) ... megékesítvén... és hogy ezen fejedelmi székes hely is ugyan derekas bástyákkal, árkokkal megerősíthetnék, nagy szorgalmatossággal vala rajta, és a városnak dél felől való két szegletin, mellnyek napnyugat felől való szegletiben az fejedelmi udvar és házak foglaltatnak vala, két igen nagy, hosszú szárnyas bástyákat téglából meg is építtetett vala, árkát is az részről nagyon kihányatván, de hogy fundulása és igyekezete szerint végbevihetne volna, a szomorú halál nem engedte vala...”

A fejedelmet a székesegyházban temetik el

Bethlen Gábor elrendelte, hogy „...az várbeli házaknak a szalmafedeleit le kell szedni, sövény kerítéseit az székely méltóságához illendően kiterélni...”. 1619-ben a régi helyébe új nyomdát állíttatott, és az I. István király által Szent Péter tiszteletére alapított székesegyház gondozását az erdélyi püspökségre bízta.

Bethlen Gábor fejedelmet 1630. január 25-

delmi függőkertek méltó utódja a püspöki palotakert, melynek legjelentősebb bővítője és szépítője Haynald Lajos (1816-1891) erdélyi püspök, későbbi bíboros érsek, „a magyar botanika második nagy mecénása”, kinek hagyatéka, a több mint 100 ezer oldalas Haynaldherbárium jelentős hozzájárulás Erdély flórájának feltáráshoz.

Márton Áron püspök kényszerlakhelye

A 19. század második feléből, illetőleg a 20. század első évtizedeiből dr. Fekete Albertnek sincsenek adatai a kertről.

Jelentősége 1956-ban nőtt meg ismét, amikor Márton Áron püspököt a gyulafehérvári püspöki palotába kényszerlakhelyre ítélte a kommunista hatalom.

Márton Áron számára hosszú éveken keresztül ez a kert jelentette az egyetlen kapcsolatot a külvilággal és a természettel. Mai kialakítását a püspök fogságának idején nyerte el.

A sírköfeliratok nem olvashatók

Fekete Albert közléséből az is kiderül, hogy a kert kiterjedését a bástya méretei korlátozták, így aránylag kis területen fekszik – egészen pontosan 4.650 négyzetméteren.

A kertbe csak a püspöki palotán keresztül lehet bejutni, teljesen zárt, használata korlátozott. Déli és nyugati határait a 15-17 méter mély várárok képezi.

A kert zártságát fokozza a bástyaszegélyeken húzódó magas, sűrű – nagyrészt orgonából, jezsámenből kialakított – élősvény.

A kertet egy hozzávetőleg négy méter magas rézsú egy alsó – az épület szintjével egy szinten – és egy felső, nagyobb teraszra osztja. Ez utóbbi ad helyet a kert növényállományának és funkcionális egységeinek.

A kert jelenleg különösebb művészi értéket nem képvisel, értékes elemei azonban az itt összegyűjtött római faragványok – feltehetően sírkövek –, melyek feliratai már nem olvashatók. A kert képét gazdagítják a karcsú lábú faragott növénytartó kövedények.

A kertet sűrű növényállománya, elzártsága folytán melankolikus hangulat lengi be, mely visszavonulásra, elmélkedésre kiválóan alkalmassá teszi.

Idегenek ritkán járnak erre, elsősorban a püspöki palota lakói látogatják, eldugott sarkait imádkozásra használják.

én temették el a székesegyházban. Eredeti, fehér márványból készült síremléke az 1658-as tatárdúláskor semmisült meg.

Gyulafehérvár továbbra is megtartja központi szerepét

Dr. Fekete Albert *Az erdélyi kertművészet – Maros menti kastélykertek* című munkájában ír arról, hogy az 1699-es karlócai béke után az Erdélyi Fejedelemség Habsburg-fennhatóság alá került, ám Gyulafehérvár továbbra is megtartotta központi szerepét.

1714-1738 között Giovanni Morandi Visconti császári hadépítész tervei alapján építi ki azt a hétágú csillag alaprajzú védrendszert, mely a mai napig a Kárpát-medence egyik legteljesebb Vauban-erődje, páratlan gazdságú szobrászati díszítéssel.

Az építész nevét viseli a gyulafehérvári olasz kulturális intézet, ugyanakkor Visconti síremléke a székesegyházban található.

Az építés elkezdése előtt Visconti felmérte a várat, 1711-ben készített helyszínrajzán a vár déli részén a két meglévő bástya között ott a kert is, melynek geometriájából és növényábrázolásából táblás kiosztású zöldseges-, virágos- és gyümölcskertekre következtethetünk. Még délebbre szőlőültetvényeket ábrázol a térkép. A várból a déli várfalon keresztül lehetett kijutni a kertbe.

„A magyar botanika

második nagy mecénása”

Szintén a fent említett szerző ír arról, hogy az I. Rákóczi György által kialakított feje-

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért köszönet dr. Fekete Albertnek, prof. dr. Sümegei Pál tanszékvezető egyetemi tanárnak, Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnöknek, továbbá a régi és a mai képekért Demján László műemlékvédő építésznek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 995.

<p><i>Ambrose Gwinett Bierce amerikai író mondását idézzük a fősorokban.</i></p>		1	KETTŐ ALKOTJA	SÁNC	RÓMAI 200 VASCO... DE BALBOA (CSEND. ÓC.)	KORSZAK	NEGYVEN RABLÓ BABÁJA
		A					T
SAKK-JÁTSZMA VÉGE	2	MARÓ GÜNY MINDENT LEVÁG			FOLYÓ (SPANYOL) PERZSIA MAI NEVE		RÓMAI 50 SZOKNYÁS NÉP
			KERÜLET (RÖV.) IGEVÉGZŐDÉS			SZÁRNY SZÁRNYAI FŐZŐLAP	
BECÉZETT KATALIN				SZÜK BÖRTÖN HIVATALI MUNKAHELY			
BAGDAD LAKÓJA					NEMES-GÁZ ANTIK		
HÍM JUH			FÁBA VÉS TALÁNI		MICSODA? (OROSZ) BALZSAM		
HOLLAND AUTÓJEL A MÉLYBE			TÁVOL-KELETI FŐVÁROS ÓKORI			KILO (RÖV.) GOND, BAJ (FRANCIA)	
		FÉRFINÉV (MÁJ. 17.) TOVA				TÉVÉ! HIVATKOZIK VALAMIRE	
MÁZOL			AZ ARGON VEGYJELE FRANCIA ARANY		... MURI (MÓRICZ) NUMERO (RÖV.)		
MÉLY NŐI ÉNEKHANG (OLASZ) SZINTÉN				FIGYELMEZ-TETÉS IDŐMÉRŐ			
		REGÉNY-SZERZŐ KENŐ-ANYAG		A RÁDIUM VEGYJELE TESTÜNK MOTORJA		SPANYOL AUTÓJEL MADÁR (LATIN)	
A PANASZ SZAVA			ÜRES RÉSI! LYUK (NÉP.)		... SASZTRI (INDIAI POLITIKUS) LE		
...KINDI (ARAB TUDÓS, FILOZÓFUS)			NEM SZOROS MAGAS NÖVÉNY			RÓMAI HAT ÁLCÁBAN VANI!	
				ILDOMOS NULLA			
IROD. TÖR-TÉNÉSZ, LELKÉSZ (LAJOS)	Ó						L.N.J.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	EGY „BETEGES” KÖZMONDÁS								1	2	3	4	G	5	6	7	8	L	
	9														10				
11	12	13	14	15						16			17						18
19										20							21	21	
22										23			24				25		
26										27			28				29		
30										31						32			E
33		34							35			36				37		38	
E		39								40		41			42			43	44
45	46									47								48	
Y										N							Z		

VÍZSZINTES: 1. A közmondás első része. 9. Olasz pénz volt. 10. Melyik irányba? 11. A közmondás befejezése. 16. Elemi parányokra vonatkozik. 18. Izomkötő. 19. Arab női név. 20. Az első latin nyelvű biblia. 21. Olimpiai csúcscsúsz. 22. ... Troll (Heine műve). 23. Az argon vegyjele. 24. Olasz igen. 25. ... ebsont befőr (Petőfi). 26. Svéd, olasz és osztrák autójel. 27. Balaton-parti helység. 29. Dolgozik a mozdony. 30. A horgany vegyjele. 31. Vízlágyító szer. 32. Kelet (angol). 33. Katalin egyik becézése. 35. ... Bence (Nyíró J.). 36. Hatból kettő! 37. Ércesen hangzik. 39. Maros-parti város. 41. Japán politikus (Hajato). 43. Védelméz, kímél. 45. Város (orosz). 47. Bálnák fogszerű szájbéli szerve. 48. Három (orosz).

FÜGGŐLEGES: 1. Mély női énekhang. 2. Beszív! 3. Volt (latin). 4. Orosz női név. 5. Madame Bovary személyneve. 6. Agnus ... (Isten báránya). 7. Német személynév. 8. Hármpólusú elektroncső. 11. Talján. 12. A szem reccshártyája. 13. Szócsata. 14. Joskar ..., Mariföld fővárosa. 15. Francia részvénytársaság (röv.). 17. Becézett Olivér. 20. A szem szivárványhártyája. 21. Nick ..., amerikai filmsztár. 23. „Sors bona, nihil ...” – Zrínyi jelszava. 25. Biztatószó. 27. Partszakasz! 28. Angolul megy. 29. A tantál vegyjele. 31. Kilencet üt a tekéző. 32. Attila névváltozata. 33. A közmondás második része. 34. A kezével fog. 36. Amely személyt. 38. Ibsen drámája. 40. Vajon juttat! 41. Szódszóker. 42. Német névelő. 44. A legjobb innivaló. 46. Oersted (röv.). 47. Az ón vegyjele. 48. A titán vegyjele.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket május 13-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Tamási Áron egyik színművének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beirtunk.

VÍZSZINTES: 1. Szesz – Masíroz. 7. Lélegzik – Sürgetőszócska. 8. Szülész – Indiai vallásfő. 9. Lamella része! – Jemeni, norvég és thaiföldi autójel. 11. Jövendőmondó – Szegvög! 12. Vádol – Gabonát levág. 14. Kettőzve vásárhelyi rádióadó – A nitrogén és a kálium vegyjele. 15. Haláltusa – Precíz, pontos. 18. Kolostorvezető szerzetes – Kozmetikumárka. 19. Rovat, oldal – Tábori szállás. 22. Betűt vet – Csendesen zúg! 23. Becézett Zoltán – Redőny. 25. Jerry társa – Taszít. 27. Erdei házikó – Béke kezdete! 28. Amely ideig – Elemi parány. 30. Olaszországi folyó – A hidrogén és a jód vegyjele. 31. Orosz úrhajós volt (Jurij) – Szakosztály, szekció.

FÜGGŐLEGES: 1. Álmatag – Holle ... (Grimm-mese). 2. A Jupiter egyik holdja – Domboldal. 3. Kutya – ...-mög, dohog. 4. Maga után von – Vidék. 5. Vulkanizált kaucsuk – USA-tagállam. 6. Metélt tézta – Filagória. 10. Nyakigláb – Hátrál, farol. 13. Mosdótál – Sárga drágakő. 16. Egy magyar ... (Jókai) – Szőnyeget tisztít. 17. Vallásos elmélyülés – Kéverakás. 20. Íz – Kedvelt női név. 21. Retyerutya – Élénk színével kitűnik. 24. Könnyelmű – Falevél. 26. Csüng – Orosz katonai repülőgépjel. 29. Keleti játék – E nap.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18		O		
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Az ÁPRILISI ÉVFORDULÓK (3.) című pályázat nyertesei:
 Incze Imre, Marosvásárhely, Caragiale u.
 Trombitás Árpád, Marosvásárhely, Moldovei u.
 A pályázati rejtvény megfejtése: BARTOS; NAGY; ZOLTHAY; GRANT; UGRON; BRAHMS; OROSZ; THIERS
 Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtés az április 22-i számból:
 Ikrek: A jó palócok
 Skandi: Tolong a nép, nagy ünnep ez Húsvét van, ének zengedez, Feltámadunk!

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám, www.bookyard.ro

Amerikai kísértetdrónok Ukrajnának

A Phoenix Ghost olyan „ácsorgó vagy várákoszó löszer”, amely hosszú ideig a levegőben marad, és célpontot keres. Az Egyesült Államok eddig 121, most pedig további 500 Phoenix Ghost (Kísértet) drónt küld Ukrajnába annak az újabb 270 millió dolláros csomagnak a részeként, amelyet nemrég a védelmi minisztérium jelentett be.

A legutóbbi elnöki lehelési jogositvány-csomagba – amivel Biden elnök személyesen rendelkezhet – további négy nagy kapacitású HIMARS rendszer tartozik, amelyekből 16-ot már átadtak Ukrajnának, ehhez kapcsolódóan most a „kísértetek”. Az elnök a csomagot július elején engedélyezte.

A jelzett eszközök egy időben érkeznek az újabb brit tarackszállítmányokkal. John Kirby tengernagy, a Nemzetbiztonsági Tanács koordinátora kiemelte, hogy az új ácsorgó fegyvert rendkívüli gyorsasággal fejlesztették ki.

A drón legkisebb változata elfér egy hátizsákban, és függőleges felszállásra is képes

Átlagos mérete nagyjából egy páncélhátrító gránátvetőnek felel meg, és hat órán keresztül várakozhat a levegőben. A leskelődő löszer vagy öngyilkos drón önálló légi fegyverrendszer-kategória lett, amelyben a löszer lebeg (passzívan vár) egy ideig a célterület körül, és csak akkor támad, amikor szenzo-

raival egy fontos célpontot azonosított. A leskelődő löszerek gyorsabb reakcióidőt tesznek lehetővé a célpontok ellen, amelyek csak rövid időre bukkannak fel. Hatalmas előnye, hogy nem igényli nagy tűzerjű támadóplatformok elhelyezését a célterület közelében. Emellett lehetősége van a szelektív célzásra is, mivel a támadás könnyen megszakítható, vagy új célpont kereshető.

A leskelődő-csavargó löszerek kategóriája a repülőgépek változatos csoportját foglalja magában, a kézi indítású drónoktól a 200 kilogrammot elérő tömegűekig. Kezdetben radar-elhárító fegyvernek szánták, manapság viszont számos más harctéri célpont, például radarállomások, de akár hadihajók ellen is bevetethők. Az ilyen eszköz könnyen használható, indítóhelye szabadon megválasztható, és használata nem igényel alaposabb kiképzést.

A legújabb kamikazefegyver infravörös irányítású

Ez azt jelenti, hogy képes éjszaka is rávezetni magát a közepes páncélzatú célpontokra. Olekszi Aresztovics ukrán elnöki tanácsadó szerint jelenleg ez a legjobb támadóeszköz a világon a kisebb célpontok ellen, akár mozognak azok, akár állnak.

Az eszközről a nevén és a kapacitásain túl részleteket nem lehet tudni. Az már korábban várható volt, hogy az USA a nagy méretű és hiperdrága eszközöket szeretné folyamatosan

felváltani az olcsóbb, egyszerűbb és nagyobb tömegben gyártható fegyverzetekkel, immár kifejezetten a Donbász terep- és időjárás adottságaihoz igazítva. Ez azt is jelenti, hogy elsősorban tűzérési és páncélos célpontok ellen tervezik bevetni.

Az elmúlt években a csavargó löszert gyártó országok száma két tucatra nőtt. A nemzetközi gyakorlat az, hogy ezeket inkább beépítik különféle légi, földi és tengeri járművekbe, és integrálják a többi nagy technológia mellé. Ugyanakkor alkalmasak a legegyszerűbb földi használatra is, és váratlan csapásmérő képességük a katonai tervezők szerint teljesen átalakíthatja a szárazföldi harcot.

A Defense News értesülése szerint ezt a típusú kísértetdrónt az USA a korábban már sikeres AeroVironment nyomán fejlesztette ki, ami viszont csak egyórás várakozásra (célpontkeresésre) volt képes.

A kaliforniai AEVEX Aerospace anyacég alig 5 éves, de máris a védelmi ipar fontos szereplője. Alapítói már 1971 óta foglalkoznak pilóta nélküli eszközök tervezésével és gyártásával, és a vállalat a NASA kutatásai-
ban is részt vesz, például az űrhajós szimulátorok fejlesztésében. Vannak már gyökerei a telekommunikációs iparágban is, és fontos szerepe volt a kaliforniai erdőtüzek elleni védekezés megszervezésében.

A Biden elnök személyes rendelkezésére álló katonai költségkeretből ez a tizenhatodik eszközlehelés 2021 augusztusa óta. A korábbi

lehelések inkább nehézfegyverzetekre és gránátvetőkre szóltak.

Biden már 37 milliárd dollárral túlköltötte magát a katonai kiadásokban

Az elnöki pénzkeret kimerülően van, mivel Biden már 37 milliárd dollárral túlköltötte magát a katonai kiadásokban, és az őszi időközi választásokig nehezen vagy sehogy nem jut további kongresszusi pénztámogatáshoz. Nem is annyira a republikánusok, hanem saját pártja egyes ellenkezői miatt, akik aggodnak, a költségvetés hiányát és a növekvő inflációt látva.

A republikánus oldalon is látszanak törések a reagani és a Trump-típusú politikai eszmék között. A többség erősen kitart Ukrajna mellett, de például J. D. Vance ohioi szenátorjelölt, akit Donald Trump is támogat, nagyon kritikus a kijeji rendszerrel szemben, melyet korruptnak és antidemokratikusnak tart. Mellette áll Josh Hawley szenátor és még többen a pártból. Ezért Ukrajna folyamatos vagy növekvő támogatása egyre több nehézségbe ütközik az elnök hazai politikai közegében.

A The Drive szerint az USA az olcsó drónok terén eddig hátrányban volt, több okból is. A fejlesztéseknek nem tettek jót az exporttilalmak, de a társadalmi tiltakozások sem, amelyek elutasítják a kereskedelmi jellegű drónok katonai felhasználását. A Phoenix Ghost viszont egyelőre nem tűnik olyan eszköznek, amelyet a sarki drónszaküzletben lehet szerezni. (Euronews)

Több európai ország újragondolja a katonai szolgálatot

Minden francia katona, és tartozik a nemzet védelmével – mondta ki az 1798-as Jourdan-törvény, amely úttörő szerepet játszott a kötelező és általános sorkatonai szolgálat bevezetésében.

Majdnem két évszázaddal később Jacques Chirac francia elnök végül megszüntette a levée-t, és helyébe a honvédelem és állampolgárság napja lépett. Évente egyszer egy olyan szabadnap, amikor a fiatalok megismerkedhetnek a köztársaság alapjait jelentő értékekkel.

Néhány ország kivételével Európa többi részén is fokozatosan eltörölték a kötelező sorkatonai szolgálatot. A politikai döntéshozók azt akarták, hogy a hadseregben csak hivatásokos szolgáljanak.

Nagy-Britannia 1963-ban, Belgium 1992-ben szüntette meg a sorkatonai szolgálatot. 2004 és 2011 között Európa nagy részén is törölték azt.

Csak Dánia, Észtország, Finnország, Ciprus, Görögország, Ausztria és Svájc nem szüntette meg a sorkatonai szolgálatot. Néhány szabály viszont enyhült. Bécs 2006-ban hat hónapra csökkentette a sorkatonai szolgálatot.

Az első sokk

Oroszország 2014-ben elcsatolta a Krímet, ez volt az első sokk, amely több európai kormányt arra késztetett, hogy újragondolja a katonai szolgálatot.

Ukrajna 2014-ben vezette vissza a kötelező katonaságot, ami lehetővé tette, hogy hatalmas, hivatásokból és tartalékosokból álló hadsereget működtessen azt követően is, hogy Oroszország megtámadta Ukrajnát. A vezető politikusok elhúzódozó háborúra számítanak, ezért hosszú távon fontos Ukrajnának a védelmi erők működtetése.

Norvégia a nők számára is

kötelezővé tette a katonai szolgálatot

Litvánia 2008-ban megszüntette, majd 2015-ben részben újra bevezette, Norvégia pedig első európai orszákként a nők számára is kötelezővé tette a katonai szolgálatot. Két évvel később Svédország ismét bevezette a korábban eltörölt sorkatonai szolgálatot. Franciaország 2019-ben kezdte meg az újonnan

bevezetett nemzeti szolgálat, az SNU utánpótlását.

Litvánia védelmi minisztériuma idén januárban, közvetlenül az ukrain orosz invázió előtt tanulmányozni kezdte a teljes sorkatonai szolgálat bevezetésének lehetőségét.

Lettországban július elején a védelmi minisztérium bejelentette, hogy törvényjavaslatot nyújtanak be, miszerint a 18-27 éves férfiaknak tizenegy hónapos katonai szolgálatot kell teljesíteniük, ha elfogadja a parlament.

Más országok is követhetik a lett példát. Áprilisban a holland védelmi minisztérium sajtóhírek szerint tanulmányozni kezdte a skandináv típusú sorkatonai szolgálat bevezetését, mivel aggályosnak tartják, hogy a katonai státusok negyede jelenleg betöltetlen.

Lengyelország márciusban vezette be a „fizetett önkéntes általános katonai szolgálat” új rendszerét.

Románia: törvénytervezet, amely szükségállapot vagy háború esetén hazatérésre kötelezné a külföldön élő állampolgárokat

Románia néhány évvel ezelőtt elutasította a sorkatonai szolgálat újbóli bevezetését, de a védelmi minisztérium néhány hete olyan törvénytervezetet terjesztett elő, amely szükségállapot vagy háború esetén arra kötelezné a külföldön élő állampolgárokat, hogy 15 napon belül hazatérjenek sorkatonai szolgálatra.

Nem mindenki követte a példát. António Costa portugál miniszterelnök kizárta a kötelező katonai szolgálat újbóli bevezetését. Spanyolországban, Olaszországban és Belgiumban sem látszik erős szándék erre. A La Dernière Heure című belga lap idei felmérése szerint a válaszadók 60 százaléka nem lenne hajlandó fegyvert ragadni, és harcolni az országért.

Az Európai Védelmi Ügynökség jelentései szerint 1999 és 2021 között az EU összesített védelmi kiadásai csak 20 százalékkal nőttek. Ehhez képest az USA 66 százalékos, Oroszország 292 százalékos, Kína pedig 592 százalékos növekedést ért el ugyanebben az időszakban.

Forrás: Euronews

Mága Zoltán vasárnap újra Marosvásárhelyen

A Prima Primissima-díjas hegedűművész Erdély tizenhét városában koncertezik július 29. – augusztus 7. között. Jótékonysági koncertje lesz Marosvásárhelyen is, a Budapesti Gipsy Virtuózok társaságában, a hangversenyre július 31-én 20 órától kerül sor a Vártemplomban. Az adomány egy részét a holtmarosi Tulipán gyermekotthonnak ajánlják fel, a másik részét, tekintettel az ukrain háborúra, az ott élő magyar közösség megsegítésére fordítják. Mivel a helyek száma korlátozott, a belépés a jótékonysági adománylapok felmutatásával történik. Ezek átvehetők a Maros megyei RMDSZ-székházban (Dózsa György u. 9. szám), valamint a Vártemplom irodájában (Bernády György tér 3.), értékük minimum 20 lej. Az esemény szervezője az RMDSZ nőszervezete.

„Példaértékű, ahogyan Mága Zoltán és zenekara, a Kárpát-medencei magyarság érdekképviseleti szervezeteivel és egyházaival összefogva, tesz annak érdekében, hogy segítséget nyújtson a rászorulóknak. Meggyőződésünk, hogy érdekképviseleti nőszervezetek, egyházi nőszövetségek és civil szervezetek szoros együttműködésével valóban maradandó élményt tudunk nyújtani minden érdeklődő számára” – hangsúlyozta Biró Rozália, az RMDSZ nőszervezetének elnöke.

Július 30.:

Hunyadi János

mellszobrának avatóünnepsége a marosvásárhelyi várban

Július 30-án, szombaton kerül sor Hunyadi János mellszobrának ünnepélyes felavatására.

A Bocskay Vince szobrászművész által készített emlékművet a Batthyány Professzorok Köre adományozta Marosvásárhely önkormányzatának. Az emlékművet a marosvásárhelyi várban helyezik el, az ünnepségre 12 órától kerül sor.

Az ünnepi eseményen a vendégek és a közönség a Codex régizene-együttes zenéjét élvezhetik, amely 15-19. századi európai kulturális zenét játszik korhű hangszereken.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal belföldi és nemzetközi kapcsolatok osztálya

Andorrában is szenvedett a Kolozsvár

A Kolozsvári CFR 1907 bejutott a labdarúgó Európa-konferenciális harmadik selejtezőforduló-jába, miután szerda este 1-1-es döntetlent játszott az Inter Club d'Escaldes csapatával az Andorra la Vella-i Estadi Comunalban. Az első meccsen 3-0-ra nyert a román bajnok így 4-1-es összesítéssel kvalifikált. A papírforma szerinti sikert azonban beárnyékolja az erdélyi együttes státuszához méltatlan játéka: Dan Petrescu legényeit többször is meglepte az andorrai gárda, amely nagyobb kedvvel futballozott.

Az első lehetőséget is a vendéglátók hagyták ki, de Andreu pontatlan volt (17.). Négy perccel később Bălgrădean rosszul jött ki a kapuból, Soldevila pedig kegyetlenül kihasználta a lehetőséget, és megszerezte a vezetést csapata számára (1-0). Az Internek volt még egy jó gólszerzési alkalma Lopez révén, de az andorrai háttérű feje pontatlannak bizonyult (29.). Később (36.) újból Soldevila előtt kínálkozott ziccer, a beívelt labdát kapura pattintotta, de az kevéssel mellé ment. A CFR 1907 egyetlen valamirevaló kapura lövését Adrian Păun jegyezte (38.), de sokatmondó, hogy az andorrai kaput egyetlen román lövés sem találta el.

Erre a második féldő 4. percéig kellett még várnunk, amikor Bordeianu „bejelentkezett”, azonban Munoz „nem fogadta a hívást”. Minthogy a helyzet folytatódott,

Chete és Roger összecsapott a büntetőterületen, a bíró pedig büntetőt ítélt, amelyet Deac értékesített (1-1).

Bár ekkor úgy tűnt, a CFR 1907 irányítja a játékot, a házigazdák továbbra is veszélyesek maradtak, Gallego pedig a kapufát találta el (59.). Az Inter d'Escaldes a 61. percben emberhátrányba kényszerült, amikor a veterán (42 éves) Ildefonso Lima megkapta a második sárga lapját, szimulálásért, de még ilyen körülmények között is remek gólszerzési lehetőségeket alakítottak ki az andorraiak. Cabrera lövést Bălgrădean szögletre ütötte (67.), Andreu pedig hihetetlenül hibázott, amikor csak a kapussal állt szemben, azonban feje pontatlan volt (73.). A CFR 1907 megszerezhetné volna a győzelmet, de Roger fejését Munoz a keresztlécra toltta (80.). Egy perc sem telt el, és a másik kapu is veszélybe

került, azonban Cabrera túlságosan hosszan nyújtotta meg a labdát, így Bălgrădean birtokba vehette.

A végéig Petrila (81.) és Bordeianu (85.) is lőhetett volna gólt, az Inter pedig kettős emberhátrányba került, amikor Chus Rubio is megkapta a második sárga lapot.

Az andorrai meccset egyetlen televíziós csatorna sem közvetítette, mert a jelentős gyártási költségek miatt a helyi műsorszórók nem vállalták a közreműködést. Így csak a kolozsvári klub YouTube-csatornáján lehetett figyelemmel követni az összecsapást.

A harmadik selejtezőkörben a CFR 1907 a fehérorosz Sahtar Szoligorszk csapatával találkozik. Az első mérkőzést augusztus 4-én, idegenben (Törökországban, semleges pályán – a szerk.), a visszavágót augusztus 11-én, hazai pályán játsszák a kolozsváriak.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Európa-konferenciális, selejtező, 2. forduló, visszavágó mérkőzés: Inter d'Escaldes (andorrai) – Kolozsvári CFR 1907 1-1 (1-0), továbbjutott a Kolozsvár, 4-1-es összesítéssel.

Andorra la Vella, Estadi Communal. Vezette: Hagenes (norvég).

Gólszerzők: Soldevila (21.), illetve Deac (51. – büntetőből).

Sárga lap: Debeljuh (46.), Kolinger (61.), illetve Lopez (51.), Gallego (56.), Lima (57., 61.), Chus Rubio (71., 90+3.).

Kiállítva: Lima (61.), Chus Rubio (90+3.).

Inter d'Escaldes: Munoz – Arias, Lima, Lopez, Torres – De La Torre (63. Betriu), Martinez (87. Jordi Rubio), Roca (77. Moreno), Cabrera – Soldevila (63. Chus Rubio), Andreu.

CFR 1907: Bălgrădean – Manea, Kolinger (81. Braun), Burcă, Camora – Bordeianu, Cvek – Deac (66. Muhar), Adrian Păun (45+2. Petrila), Roger (81. Yeboah) – Debeljuh (66. Jefe Betancor).

Visszavágott a Slovannak, továbbment a Ferencváros

A Ferencváros labdarúgócsapata 4-1-re győzött a Pozsonyi Slovan vendégeként a Bajnokok Ligája-selejtező második fordulójának szerdai visszavágóján, így 5-3-as összesítéssel továbbjutott.

A mérkőzés felvezetéseként a pályán köszöntötték azt a hazai szurkolót, aki harminc éve egyedüliként vállalta az utazást, és megjelent a Ferencváros vendégsektorában, miután a párharc első, pozsonyi felvonásán indokolatlanul brutálisan léptek fel a jórészt fekete csuklyát viselő szlovák biztonságiak. Daniel Antosik a szlovák lapok szerint azóta már Argentínában él, és a Slovan szurkolótáborba gyűjtött arra pénzt, hogy hazautazzon a mostani párharc mérkőzéseire.

A hangolódás jegyében a szurkolók kölcsönösen szidalmazták egymást, majd a csapatok kivonulásakor a ferencvárosiak piros-fehér-zöldbe borították a szektorukat, míg a hazaiak kék-fehérbe a stadion többi részét.

A meccsen a Ferencváros azonnal kezdeményezően lépett fel, de azért nem rontott neki az ellenfelének. Az első tiszta lövőhelyzet a Wingo sérülése miatt kezdőbe ke-

rült Botka előtt adódott, de a labda fölé szállt. A Slovan a budapesti találkón szerzett előnye birtokában átengedte a területet a magyar bajnoknak, így elsősorban kontrákra rendezkedett be. Mindkét fél játékosai kifejezetten keményen futballoztak, de nem egy ilyen belépő okozta Medvedev fejsérülését, akit hosszú ápolást követően hordágyon vittek le, miután szerencsétlenül ütközött Civiccel. Küzdelmesen telt az első húsz perc, de a Ferencváros az első komoly helyzetét górra változtatta, miután Civic éles középkezesét Boli közelről a hálóba lőtte (0-1).

A Slovan válasza nem késett sokat, azonban az első meccsen eredményes Barszegjan a szólója végén a keresztlécet találta el. A játék nem változott, az eredmény viszont igen, mert a magyar bajnok második lehetőségéből is eredményes volt: ezúttal Mmaee lövésszerű beadását tudta nagyszerűen megcsúsztatni Zachariassen (0-2). Bő félóra alatt hiába fordult meg a párharc állása, továbbra is az összesítésben immár előnyben lévő Ferencváros irányított, ám néhány saját térfélen eladott labdával jó esélyeket kínált ellenfelének, amely ezzel nem tudott élni a szünetig, sőt

kaput eltaláló lövés nélkül vonult az öltözőbe.

A folytatásban, bár visszább húzódott a zöld-fehér együttes, három támadója többször megkavarta a szlovákok hátsó alakzatát. Különösen Boli volt elemében, de nem sikerült megnyugtatóvá tenni az előnyt egy újabb góllal. A Slovan támadásaiban sokkal kevesebb fantázia volt, ráadásul csatárai pontatlanul futballoztak, illetve a ferencvárosi védők – ha alkalmanként bizonytalankodtak is – többször az utolsó pillanatban mentettek vagy blokkoltak lövéseket.

A szlovák bajnok ugyan támadásokból nem tudott veszélyeztetni, de egy szögletet követően az első kapura tartó kísérletéből gól lett: De Marco a keresztléc alá fejelet (1-2). Azzal, hogy a párharc állása döntetlen lett, a játék is kiegyenlítetté vált, a felek ebben a szituációban már nem kockáztattak. Amikor már úgy tűnt, hosszabbítás következik, Traore estében lőtt gólt, amivel eldöntötte a párharcot (1-3). A ráadásban elkeseredetten támadó Slovan kinyílt hátul, ezt kihasználva pedig Laidouni megadta a kegyelemdőfést a riválisnak (1-4).

A magyar bajnok a továbbjutá-

sával már mindenképpen csoportkörös lesz valamelyik európai kupasorozatban, legrosszabb

esetben az Európa-konferenciális körében az azeri Qarabag vár rá.

Mestermérleg

* *Sztanyiszlav Csercseszov* (Ferencváros): „A Slovan indult jobb helyzetből, de tudtam, hogy remek csapatot irányítok, amely megfelelő felkészüléssel és elemzéssel képes fordítani. A sikerhez az is kellett, hogy a játékosok mindent végrehajtsanak, amit megbeszélünk. Nagyrészt így az zajlott a pályán, amit mi akartunk. Az első meccs után egyenként beszéltem a játékosokkal, a vezetőt megszerző Boli-nak például mondtam, hogy ne aggódjon, a visszavágón gólt szerez majd, és ez így is történt. Örülök, hogy sikerült revánst venni a párharc első meccsén elszenvedett vereségért, annak viszont nem tulajdonítok nagy jelentőséget, hogy az 1992-es, 4-1-es vereségért éppen 4-1-es győzelemmel vágtam vissza a csapat a Slovannak.”

* *Vladimir Weiss* (Slovan): „Vállalom a kiesés felelősségét, rosszul cseréltem, túlzottan elragadtak az érzelmeim. A Ferencváros hatékonyan és nagy kockázattal futballozott, ami nem lepett meg, mert az FTC erősebb támadásban, mint védekezésben.”

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Bajnokok Ligája, selejtező, 2. forduló, visszavágó: Pozsonyi Slovan (szlovák) – Ferencváros 1-4 (0-2), továbbjutott: a Ferencváros 5-3-as összesítéssel.

Pozsony, 21.500 néző, vezette: Marco Di Bello (olasz).

Gólszerzők: De Marco (70.), illetve Boli (20.), Zachariassen (31.), Traore (89.), Laidouni (90+4.).

Sárga lap: De Marco (27.), Kankava (52.), Kucka (55.), Saponjic (84.), illetve Laidouni (3.), Zachariassen (55.), Traore (57.).

Slovan: Chovan – Medvedev (10. Green), Kasia, Abena, De Marco – Kucka (90+2. Holman), Kankava (90+2. Agbo) – Barszegjan, Csakvetadze, Pauschek (87. Weiss) – Saponjic (87. Cavric).

Ferencváros: Dibusz – Botka, S. Mmaee, Knoester, Civic – Laidouni, Zachariassen, Esiti – Tokmac (90+3. Thelander), Boli (63. Vécsei), Traore.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, selejtező, 2. forduló, visszavágó:

* **bajnokok ága:** Viktoria Plzen (cseh) – HJK (finn) 5-0, továbbjutott: a Viktoria Plzen, 7-1-es összesítéssel; Sheriff Tiraspol (moldovai) – NK Maribor (szlovén) 1-0, továbbjutott: a Sheriff Tiraspol, 1-0-s összesítéssel; Dudelange (luxemburgi) – Pjunik (örmény) 1-4, továbbjutott: a Pjunik, 4-2-es összesítéssel; Skupi (északmacedón) – Dinamo Zágráb (horvát) 0-1, továbbjutott: a Dinamo Zágráb, 3-2-es összesítéssel; Shamrock Rovers (ír) – Ludogorec Razgrad (bolgár) 2-1, továbbjutott: a Ludogorec, 4-2-es összesítéssel; Bodö/Glím (norvég) – Linfield (északír) 8-0, továbbjutott: a Bodö/Glím, 8-1-es összesítéssel; Malmö (svéd) – Zalgiris (litván) 0-2, továbbjutott: a Zalgiris, 3-0-s összesítéssel; FC Zürich (svájci) – Qarabag (azeri) 2-2 – hosszabbítás után, továbbjutott: a Qarabag, 5-4-es összesítéssel; Slovan Pozsony (szlovák) – Ferencváros 1-4, továbbjutott: a Ferencváros, 5-3-as összesítéssel; Olympiakosz (görög) – Maccabi Haifa (izraeli) 0-4; továbbjutott: a Maccabi Haifa, 5-1-es összesítéssel;

* **nem bajnokok ága:** AEK Larnaca (ciprusi) – FC Midtjylland (dán) 1-1 – 11-esekkel 3-4, továbbjutott: a Midtjylland, 2-2-es összesítéssel, tizenegyesekkel; Fenerbahce (török) – Dinamo Kijev (ukrán) 1-2 – hosszabbítás után, továbbjutott: a Dinamo Kijev, 2-1-es összesítéssel.

Fotó: FTC

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban.
Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT vagy **ELŐKÖNYVELŐT** alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

ALKALMAZUNK RECEPCIÓST (nőt vagy férfit) a marosvásárhelyi DOINA-JENŐ PANZIÓBA. Az önéletrajzok benyújthatók a Zsidó Vértanúk (Evreilor Martiri) utca 25/C szám alatt (Tudor negyed). Tel. 0745-428-506. (66671-I)

A TIMKO alkalmaz üzleteibe MUNKATÁRSAT két váltásba. Érdeklődni a 0756-128-310-es telefonszámon. (66667-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 20 ár beltelek Agárdon. Tel. 0752-708-718. (23135-I)

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (16405-I)

ELADÓ egy antik S 100-as Skoda autó, fehér, 45 éves, 203 ezer kilométerben, minden illeték kifizetve, műszaki rendben, 4 új gumival és sok cserealkatrésszel. Tel. 0743-211-281. (16235-I)

ELADÓ izletes paradicsom Marosludason. Ára: 5 lej/kg nagyobb tételben. Érdeklődni Farkas György marosludasi termelőnél a következő telefonszámon: 0756-337-257. (16562-I)

ELADÓK süldők. Tel. 0740-463-935. (16527)

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (16170-I)

ELADÓK: összecsuksukható vaságy, húsdaráló, dió és mák, könyvek, varrógép, hintaszék, festmények, keretek, rádió, aragázkályha, porszívó, szép cserefa ajtó, többféle bútordarab, lemezek, órák, csergeterítő, üvegkorsók, többféle nagy és kicsi edény, 15 db báránybőr, sok baba, kerékpár, szőnyegek, fából kiságy, régiségek, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (16649)

LAKÁS

ELADÓ kétszobás tömbházlakás a Rózsák terén, első emeleten. Tel. 0744-528-606. (16499-I)

KIADÓ magánház Marosszentkirályon, a Rásáritului negyedben. Tel. 0744-528-606. (16499-I)

KIADÓ kétszobás lakás. Tel. 0744-389-289. (16489)

ELADÓ ház egyedül az udvaron: 3 szoba, 3 fürdőszoba, konyha. Tel. 0745-348-129. (16587-I)

MAGÁNSZEMÉLY elad jó állapotú, 3/4. emeleti lakást + egy garázst a Kárpátok sétányon. Irányár: 82.000 euró. Közvetítők nélkül! Érdeklődni a 0743-691-782-es telefonszámon. (16624-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (16418)

KIADÓ magánlakás egyedül az udvaron, központi fűtéssel, egy szoba, konyha, kamra, fürdő, közel az orvosi egyetemhez. Tel. 0741-143-391. (16652-I)

KIADÓ kétszobás tömbházlakás a Szabadság utcában. Tel. 0771-260-688. (sz.-I)

ELADÓ egyszobás földszinti tömbházlakás, összesen 50 m², a Dózsa György utca 189/B szám alatt. Tel. 0773-381-254, 8-20 óra között. (16662)

TÁRSKERESÉS

EGYEDÜLÁLLÓ, kellemes megjelenésű, 64 éves, nem dohányzó, alkoholt nem fogyasztó, lakással rendelkező férfi hozzá illő, kötelezettség nélküli élettársat keres. Leveleket várok a szerkesztőségbe „Toto” jellegére. (16619-I)

MINDENFÉLE

GYEPNYÍRÁST vállalom Marosvásárhelyen és környékén. Tel. 0732-729-653. (16565-I)

KERESEK kiadó garázst, raktárhelyiséget (60, 70 m²-ig) esetleg a város szélén vagy közeli faluban üres ház vagy csűr is szóba jöhet. Minimum 6 hónaptól két évig. Tel. 0743-790-950. (16617-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

KÖNYVELÉST vállalom, mérleget aláírok. Tel. 0756-760-667. (23135-I)

VÁLLALUNK: festést, meszelést, tetőkészítést, tetőjavítást, belső javítást, szigetelést polisztrénnel, elszállítunk törmelékét és egyéb anyagot, készítünk kerítést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0750-678-803. (16151)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy Lindab lemezből, szigetelést kartonból vagy polisztrénnel, meszelést és kisebb javítást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0758-639-258, Csaba. (16567-I)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szalagfüggönyöket, szúnyoghálót. Tel. 0744-121-714. (16517-I)

TV-, MOSÓGÉP-, villanszerelés, háztartási gépek javítását vállalom a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (16484-I)

ÉPÍTKEZÉSBE munkást keresek. Tel. 0770-621-920. (16547-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást bármilyen anyagból (cserepes lemezből is), járólaplerakást, külső szigetelést (saját anyagból is), kőművesmunkát, kerítéskészítést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0753-967-492, 0751-622-195, István. (16570-I)

HÁZAK felújítását vállalom, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ácsmunkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (16403)

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (16439)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, zsinolytató készítését, javítását, cserépforgatást, ácsmunkát, meszelést, vakolást, terasz készítést, csatornajavítást, szélvédők javítását, festését. Tel. 0749-798-244. (16522-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállalom tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16568-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0759-638-257, Miklós. (16609-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (16603-I)

56 ÉVES nő munkát keres: takarítást, beteggondozást. Tel. 0770-663-571. (16658)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel, soha el nem múló szeretettel emlékezünk **JÁRAI ZELMÁRA** halálának harmadik évfordulóján. Szeretete, kedves emléke, szelíd mosolya mindig bennünk marad. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretetei. (16628-I)

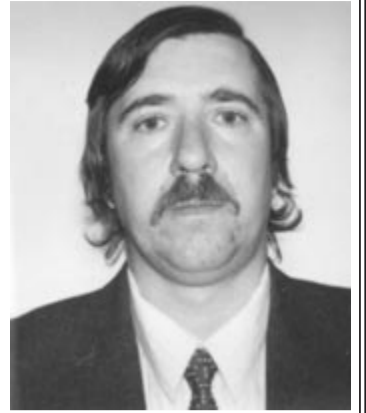
Szeretettel és hálával a szívünkben emlékezünk **Kicsimamára, SZOMBATI MARGITRA**, aki két éve távozott el közülünk. Emléke legyen áldott! Szeretetei. (16650-I)

Az évek telnek, a könny nem apad, emléked számomra örökre megmarad. Nélküled semmi sem olyan, mint régen, fájó könnycsepp lettél örökre szívemben. Hiányodat nem pótolja semmi, szavakkal ki sem lehet fejezni.

Négy éve elmúlt, hogy
SZOMBATH LAJOS

nincs közöttünk.
Nyugodjál békében!
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető felesége, Zseni, lánya, Hajni, veje, Rudi és unokája, Szeréna. (16614)

Itthagytál mindent, amiért küzdöttél, elmentél azoktól, akiket szeretted. Minden betegséget csendben eltűrtél, panasz nélkül, annyi erő, kitartás volt benned, dolgos kezű határt nem ismert. Telnek a napok, hetek, de akik szerettek, nem felednek Téged. Fájó szívvel emlékezem szeretett férjemre,

KONCSAG JÓZSEFRE

az ICRA volt dolgozójára,

aki 2022. június 15-én, 6 hete váratlanul elhunyt.

Ezúttal mindenkinek hálásan köszönöm, akik utolsó útjára elkísérték, részvétüket fejezték ki, fájdalmamban velem voltak és virággal búcsúztak Tőle.

Gyászoló felesége és szerettei: nővérei és azok családja, rokonai, keresztgyermekai, ismerősei és szomszédai. (16651)

Fájdalom költözött egy éve szívünkbe, nem múlik el soha, itt marad örökre.

Nem haljuk hangod, nem fogjuk a kezűd, nem élhetünk már soha többé veled.

Itthagytál mindent, amiért küzdöttél, elváltál tőlünk, akiket nagyon szeretted.

A fájdalomtól most is könnyes a szemünk.

Könnyes szemmel felnézünk az égre, szeretünk téged most és mindörökre.

Fájó szívvel emlékezünk

DÉZSI EMMÁRA

szül. Székely

halálának első évfordulóján.

Emlékét őrzi férje, leánya és veje.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (16660)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették **FÜLÖP KÁROLYT**, hogy életének 74. évében elhunyt.

Temetése Marosvásárhelyen lesz a Jediti útján július 30-án, szombaton 15 órakor. Emlékét őrzi szerettei. (16665-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy **BARTHA ÖDÖN** életének 77. évében 2021. november 12-én elhunyt.

Temetése 2022. augusztus 4-én, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Búcsúzik tőle testvére, Bartha

Sándor és családja, rokonai és szomszédai.

Nyugalma legyen csendes! (16666)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, anyós, a lövétei születésű

ÁGOSTON IRMA

szül. Ladó

marosvásárhelyi lakos életének 91. évében csendesen elhunyt.

Temetése július 29-én, pénteken 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, az unitárius egyház szertartása szerint.

Búcsúzik tőle férje, Sándor, lánya, Babi, veje, Gyuri, unokája, Tóni és annak felesége, Dea.

Szép emléket örökké szívünkben őrizzük. (16664-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Vigasztalódást kívánunk Forró Endrének és szeretteinek drága ÉDESANYJA elhunyt miatti fájdalmukban. Barátaik: Juli, Zoli és Alpár, családjukkal. (16661-I)

